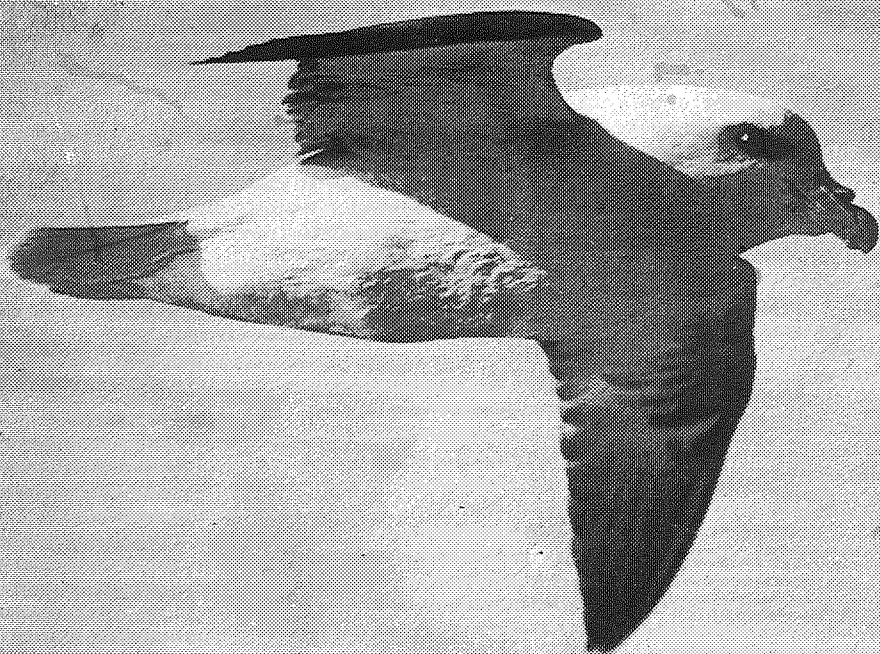

1974

ÅRSRAPPORTEN

REDAKTIONELT

Redigering, lay out, forenkling af lange tekster, figurtegning, renskrivning o.m.a.:

Jens Kirkeby
Peter Thomsen
Niels Ågård

Nærværende rapport udgives privat af redaktørerne og distribueres gennem ASIO, Århus. Overskuddet ved salg går ubeskåret til finansiering af næste Årsrapport.

Rapporten fås ved at indbetale kr. 17,- på:

Giro 227383, ASIO, postbox 486, 8100 ÅRHUS C.

NB. Husk at mærke talonen "Årsrapporten 1974".

FOTOS

Christian Andersen	s. 29, 42, 45, 46, 50 og 55.
Jens Kirkeby	forsiden.
Leif Schack-Nielsen	s. 39.
Peter Thomsen	s. 34.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indledning	side 3	Snepper, Klirer	30
Vejroversigt, kommentarer	4	Ryler	31
Regionskort og lokalitetskort	5	Brushane, Klyde, Svømmesnepper	32
Lommer, Lappedykkere	6	Mågefugle: Kjoer, Måger	33
Stormfugle	7	Terner	36
Årefodede, Hejrer, Storke	8	Alkefugle	38
Andefugle: Svømmeeænder	9	Duer	38
Dykænder	10	Gøge, Ugler	40
Skalleslugere	11	Skrigefugle, Spætter	41
Gæs	12	Spurvefugle: Lærker	42
Svaner	13	Svaler, Ravnefugle	43
Gåse-kort	14-19	Mejser, Træløber, Gærdesmutte	44
Rovfugle: Ørne, Våger	20	Drosler	45
Høge	21	Græshoppesangere	48
Havørn, Hvepsevåge, Kærhøge	23	Rørsangere, Sylviasangere	49
Fiskeørn, Slangeørn	24	Løvsangere, Fluesnappere	51
Falke	25	Pibere, Vipstjerter	52
Hønsefugle, Traner	27	Silkehaler	53
Vandhøns, Vadefugle	28	Tornskader, Støre, Finker	54
Brokfugle	29	Værlinger	58
		Væverfugle	59

Å R H U S

December 1975

ARSRAPPORTEN 1974

Hermed foreligger rapporten over de i Danmark iagttagne fugle i året 1974.

Årsrapporten er baseret på samtlige udkomne rapporter, dvs. alle landsdele undtagen det vestlige Jylland (Ringkøbing og Ribe amter). Selvom Blåvand Fuglestation har været bemanded en stor del af året, er der ikke udkommet nogen rapport. Endelig er der ikke udkommet nogen rapport fra Midtjylland. Det er første gang i mange år, at denne rapport ikke udsendes, men der ikke planer om fremtidige rapporter fra området. Jeg vil derfor rette en tak til Kjeld Hansen og Hans Ulrik Skotte Møller for deres betydningsfulde pionerarbejde, der senere har været til inspiration for mange andre. Endelig en tak til magister Mette Fog, Vildtbiologisk Station, Kalø, for velvilligt at have stillet materiale om gæs til rådighed.

Fuglestationerne har været bemanded således: Skagen 1/3 - 1/7 og desuden et hold ringmærkere 30/3 - 27/5. Hjelm 20/3 - 17/6, Rørvig 25/2 - 25/5 og iøvrigt spredt aktivitet den øvrige del af året, samt Gilleleje 11/3 - 2/6.

Følgende personer er ansvarlige for bearbejdningen af 1974-rapporten:

Lasse Braae	: Indledning, vejroversigt, rovfugle, duer og ugler.
Bjørn Christophersen	: skrigefugle og spætter.
Martin Iversen	: høns og vandhøns.
Jens Kirkeby	: andefugle og alkefugle.
Jens Lind	: 1/2 x spurvefugle (Misteldroddel - Gråspurv)
Klaus Malling Olsen	: vadefugle
Poul Erik Sperling	: 1/4 x spurvefugle (Kragefugle, mejser mm)
Uffe Gjørl Sørensen	: 1/4 x spurvefugle (Lærker, svaler, Pirol)
Peter Thomsen	: mågefugle
Erik Vikkelsø	: lommer, lappedykkere, stormfugle, skarver og storkefugle.

Til sidst vil jeg blot konstatere, at vi har bestræbt os til det yderste på at undgå fejl i årets udgave. Skulle der være smuttet vil vi selvfølgelig være glade for at høre nærmere derom.

/ Lasse Braae.

Vejroversigt:

Både januar og februar var meget milde. I midten af marts begyndte det egentlige forårsvejr med varme og lange perioder med østenvind. Dette fortsatte i april, bortset fra midt i måneden, hvor der i Jylland kom en del storm og regn, medens tørken på Øerne varede ved omend med temperaturer, der gennemgående lå under normalen. I første halvdel af maj var vejret atter præget af varme og østenvind, og to-talt for foråret blev østenvindene langt mere fremherskende end sædvanligt, hvilket afspejler sig i mange fine tal fra de udprægede "østenvindslokaliteter" som Skagen, Rørvig og Gilleleje. Slutningen af maj gav storm og regn plus de efterhånden nærmest obligatoriske observationer af visse havfugle (også i de indre farvande). Juni blev ligesom de to foregående måneder - først varmt og tørt, siden både regn og rusk. Forårets lange tørkeperioder bevirkede et langsomt og stabilt gennemtræk uden større ophobninger for de fleste arter og udtørringen af mange vandlokaliteter gjorde ynglesæsonen til en katastrofe for mange ænder og især vadere. Et andet forhold, der er værd at have i mente er, at vejret i Østeuropa var varmt og tørt medens det var koldt og regnfuldt i Vesteuropa. Dette afspejles i en tidlig ankomst af sydøsttrækkende arter og en tilsvarende sen ankomst af sydvesttrækkende arter.

I juli og august kom sommervejret og til en afveksling var det efter danske forhold uhyre stabilt, kun med en mindre regnperiode med. juli. Til gengæld kom regnen fra begyndelsen af september og blev næsten en daglig foreteelse året ud. (Ved Ottenby, Øland som ellers er berømt for sit tørre sommervejr og sensommervejr noteredes således den største nedbørsmængde nogensinde.) Vinden kom det meste af efteråret fra det vestlige hjørne, men viste desværre kun tænder to gange og der kom derfor kun lidt i årets stormfuglekasse. I november- december lå temperaturen ligesom de sidste par år flere grader over normalen og mange arter sås i forbavsende store antal. Dette gjaldt især vadefuglene, hvorfra der også sås flere arter, der på denne årstid burde finde sig på langt sydligere breddegrader.

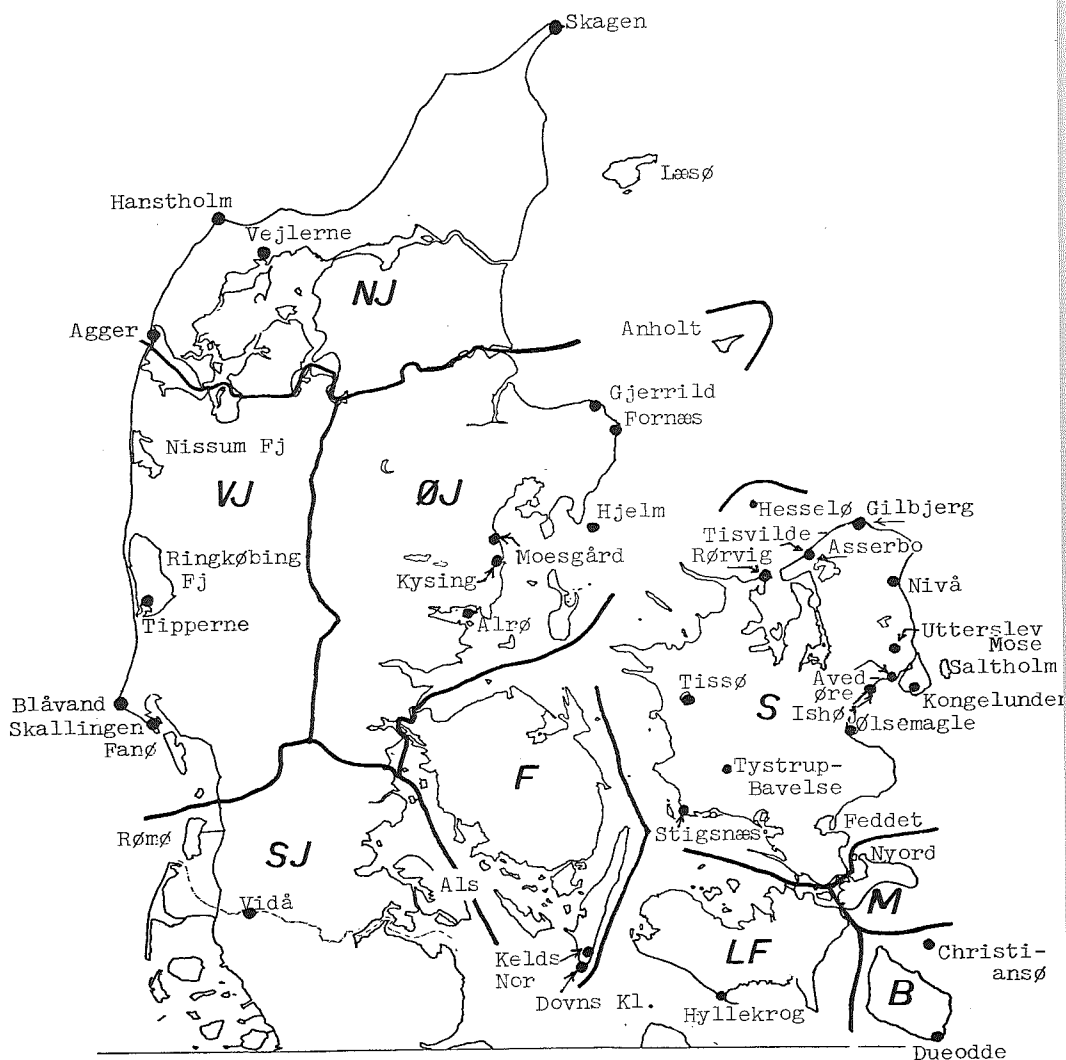
Kommentarer, forkortelser etc.:

I rapporten omtales Sjældenhedsudvalget og dets liste ofte blot som SU og SU-Listen eller simpelthen "listen". Arter, hvis forekomst før offentliggørelse skal forelægges, er medtaget i den udstrækning beskrivelser er indsendt. Det er tydeligt tilkendegivet, såfremt forekomsterne ikke er behandlet endnu af Sjældenhedsudvalget. Når dette brud på tidligere aftaler, om ikke at anvende oplysninger om arter, der skal til godkendelse, er sket, skyldes det, at man fra bl.a. Sverige Norge og Nordvesttyskland flere gange har noteret, at f.eks. invasioner ikke er kommet til Danmark med henvisning til årsrapporten, som man har antaget omfattede alle arter.

Regionsopdelingen fremgår af kortet overfor. I rapporten er der såvidt muligt anvendt følgende rækkefølge ved forekomsterne:

" date, antal (evt alder, trækkende mm), lokalitet, område " eksempelvis som : 18/12 1 juv Munkebo F. Der er ikke benyttet kommaer mellem lokalitets og områdeangivelse. For en række lokaliteter er områdeangivelsen udeladt. Disse er for de flestes vedkommende medtaget på kortet overfor.

Forkortelser: ad - adult, juv - juvenil, trk - trækkende, pr - primo, med - medio, ult - ultimo, ex - eksemplarer, rst - rastende min - minimum, max - maksimum.

Kort visende den regionale opdeling. NJ - Nordjylland, ØJ - Østjylland, VJ - Vestjylland, SJ - Sønderjylland, F - Fyn mm., S - Sjælland, LF - Lolland-Falster, M - Møn, og B - Bornholm. Desuden er angivet en række af de mest nævnte lokaliteter, der i rapporten indgår uden områdebetegnelse.

LOMMER

Rødstrubet Lom (*Gavia stellata*)

En indlandsobservation: 13/4-4/5 1 Arresø S.

Sortstrubet Lom (*Gavia arctica*)

Den normale majoritet af denne art i Kattagat, synes ikke så overvældende som tidligere år.

Islom (*Gavia immer*)

Fra 1974 foreligger 16 observationer, men arten er atter kommet på SU's liste efter at nye bestemmelseskriterier er fremkommet. Iagttagelser fra årene 1972-1974 bedes derfor atter indsendt med beskrivelse.

Hvidnæbbet Lom (*Gavia adamsii*)

8/4 1 Sangstrup Klint øJ, 14/8 1 i sommerdragt Hirsholmene NJ.

Stor Lom (*Gavia immer/adamsii*)

Forår: 6 Skagen og 1 Rørvig. Alle fugle i Skagen antages at have været Islom. Efterår: 10 ved Vestkysten og 1 Flenborg Fjord.

Lom sp. (*Gavia sp*)

Forår: Det bedste forårstræksted er uden tvivl Skagen, hvor ialt 10.808 fugle er set med denne månedsfordeling: marts 50, april 3221, maj 7509 og juni 28. Kulminationen for hele perioden falder i tidsrummet 6-10/5, hvor ialt 3209 ex passerede observatørerne. Max. set den 7/5: 1643. Landets to næstbedste forårstræksteder, Rørvig og Gilbjerg kan kun præstere et par hundrede stykker hver. Fra det øvrige land ligger et spredt, men pænt materiale klar til en interesseret bearbejder.

Efteråret skuffede ikke, men som nævnt savnes materialet fra Blåvand. Største træk på Vestkysten var 7/12 100 Ørhage NJ, og på denne dag blev ialt 700 ex. set i hele landet. Fra Øerne er de største tal 11/10 71 Rørvig og 8/12 140 i én flok Ishøj.

Lille Lappedykker (*Podiceps ruficollis*)

En specialartikel er på trapperne. De sædvanlige efterårsforekomster: 30/10 35 Gavn, S., 15/9 38 Hovvig, sept. 117 (mange) Damhussøen, S., 5/10 45 Kysing Fjord og 55 dec. ved Sjællandsbroen, S. Tilsyneladende en god ynglesæson. Utterslev Mose fremviser 39 kuld, Damhussøen 7 par og Hovvig næsten 10 par, hvilket er en mærkbar fremgang.

Nordisk Lappedykker (Podiceps auritus)

Fåtalig, men dog flere end i 1973. Overvejende set de traditionelle steder: Bornholm 1, Sjælland 7, Møn 10, Fyn 3, Østjylland 1, Sønderjylland 1 - ialt 23.

I yngletiden er den set Valbyparken 30/5-1/6 og Gundsømagle 8 + 12/6. 1 usædvanlig stationær fugl er set Kysing Fjord 30/7 - 24/8.

Sorthalset Lappedykker (Podiceps nigricollis)

Ynglebestanden engives nogle steder i tilbagegang andre steder i svag fremgang. Mange ynglepar (70-75) i Utterslev Mose, hvor 2 ex har overvintret. Ingen oplysninger om bestanden i Mossø, ØJ.

Gråstrubet Lappedykker (Podiceps griseigena)

Kun få oplysninger. Flest er set Gundsømagle apr.-juni 17 ex og 12 p 12 par Trillen, SJ.

Toppet Lappedykker (Podiceps cristatus)

Ynglebestanden er gået tilbage mange steder. En del vinterobservationer: Tissø 1/1 200, 3/11 291 og 31/11 320. I Furesøen ses lolo i febr.-marts og 30/11 350. Desuden mange på Møn og 14/9 61 Nordfelt, S.

STORMFUGLE

Stormfugle: Med en mangel på store efterårsstorme og savnet af Blåvandsrapporten bliver observationerne meget få.

Mallemuk (Fulmarus glacialis)

Fåtalig i Skagen: 1 27/5, 5 28/5, 6 30/5 og 1 12/6. I 1972 sås her 4 fugle og i 1973 117. Alle fugle er set i perioder med vestenvind. Desuden følgende observationer 14/4 1 Aggertange, 25/8 3 og 8/9 1 Ørhage NJ samt 14/10 1 og 25/10 2 Hanstholm. Enkelte dødfundne fugle, heriblandt 1 28/3 Gilbjerg (kranium).

Almindelig Skråpe (Puffinus puffinus)

Dårligste år i umindelig tider. 12/10 1 Hanstholm og 10/11 1 Agger.

Sodfarvet Skråpe (Puffinus griseus)

Kun: 8/9 2 Hanstholm og 8/9 2 Ørhage NJ, 25/10 1 Hanstholm, 26/10 1 Rørvig S, og endelig 10/11 2 Aggertange.

Skråpe sp. (Puffinus sp.)

18/8 1 Løkken NJ, 8/9 2 Ørhage NJ, 8/9 1 Hanstholm og 10/9-2 Slette Strand NJ.

Lille Stormsval (Hydrobates pelagicus)

11/11 1 Ørhage NJ.

Stor Stormsval (Oceanodroma leucorhoa)

10/11 1 Aggertange NJ.

Stormsval sp. (O.leucorhoa / H. pelagicus)

11/11 1 Ørhage NJ.

AREFODEDE

Krøltoppet Pelikan (*Pelecanus crispus*)

1 ad. ex. opholdt sig i Vejlerne NJ fra maj og året ud. Arten er almindelig som fangenskabsfugl i zoologiske haver.

Sule (*Morus bassanus*)

Forår: Blåvand ?, Skagen ialt 27, heraf 15 30/5. Desuden 16/4 1 Fornæs, 7/5 1 Rørvig samt 26/5 6 og 4/6 5 Gilbjerg.

Efterår: Blåvand ?, Vestkysten ildøvrigt: 11/7-21/11 157 NJ. I Kattegat følgende observationer: Rørvig 10/9 12 og 14/9 1. Gilbjerg kun 1 26/10. 1 ex trk.Ølaemagle 6/10 er meget usædvanligt.

Alm Skarv. (*Phalacrocorax carbo*)

Ligesom de foregående vintre en del pæne tal. I Kongelunden max 165 i januar og 169 i dec.. 210 set Frennerup M og 14/9 342 Nordfelt M. I foråret er set betydeligt flere i Skagen end i tidligere år. Ialt 778 således: marts 58, april 686 og maj 34. Ynglebestanden på Vørsø ØJ er på over 400 par, ja nogle påstår 600.

Topskarv (*Phalacrocorax aristotelis*)

Udgik af SU-listen i 1974. Eneste observation: 8/9 1 ad Hanstholm.

HEJRER

Fiskehejre (*Ardea cinerea*) : Ingen kommentarer.

Rørdrum (*Botaurus stellaris*)

Ca. 10 paukende hanner i Vejlerne NJ (samme antal som i 1973). Iøvrigt kun få meldinger fra Jylland: 13/4 1 Aggertange NJ, 14/7 1 Gram-Skibelund SJ (er eneste oplysning fra SJ) og 23/10 1 Mossø ØJ. Fra Øerne meldes om 12/1 1 Aflandshage S, 1-2/4 1 Utterslev Mose, 11/4-16/6 2 fugle set flere gange Arresø S, 13/4 1 Saltbækvig S, 3/5-2/6 1 Busemarke Mose M og 16/11 1 Bakkendrup S.

STORKE

Hvid Stork (*Ciconia ciconia*)

Helt usædvanlig mange fugle på øerne i foråret. På Sjælland er set: 18/5 8 i flok Ringsted, 1/6 1 Vallerød, 1/6 2 Arresø, 2/6 1 Borreby mose, primo juni 5 Fakse og medio juni 1 Odsherred. På Møn er set: 21/5 2 Hestehoved, 5-17/6 1 Moseby og 20/6 3 Hestehoved. Fra Fyn: 9/4 2 Østfyn, 13/4 1 Fyns Hoved, 22/4 1 Humble og 25/5 3 Dovns Klint. Også Jylland har noteret en del, i ØJ enkelte 11/4-24/6 og Skagen har 19/5 2 og 6/6 2. I efteråret er set 2/9 7 Bindslev NJ og 20/9 7 Frederikshavn NJ, 28-29/10 1 Samsø ØJ samt enkelte trækkende SJ.

Sort Stork (Ciconia nigra)

Ret almindelig i de sidste år. Alle observationer nævnes:

Øerne: 21/5 1 Jydelejet M, pr. juni 1 Stevnseggen S, 20/6 1 Klinten M, 13/8 1 Knudsker B, 18/8 2 Rønne B og 25/8 1 Knudsker B. Sidstnævnte fandtes senere død nær Sursøkegård. Jylland: 29/3 1 Gjerrild ØJ, 20-24/3 1 Rødding SJ samt 1 par + 1 enlig fugl Vejle Amt ØJ i juni.

Skestork (Platalea leucorodia)

Invasionsagtigt mange, næsten alle i foråret maj-juni.

7/4 1 Kysing Fjord, 4/5 1 Aggertange, 7/5 1 ad Amager S, 11/5 1 Nyord M, 1/6 1 Rørvig, 1-8/6 1 Mjang Dam SJ, 7/6 1 Ulshale M og 8/6 1 Nyord M (genganger) og 24/7 1 Kærup Holme. Vi skal mange år tilbage for at finde et så godt år. På ynglepladsen ved Kærup Holme NJ er første observation efter 1969.

ANDEFUGLE

Krikand (Anas crecca)

Ankomsten tidlig (beg.feb.) . I dec. en del observationer, bl.a. 27o NJ og 39 S.

Atlingand (Anas querquedula)

Få rapporterede iagttagelser. Udover Jylland kun 1 ex. (S).

Knarand (Anas strepera)

Ialt ca. 125 individer iagttaget. Største flok var sep. 37 Tipperne VJ. Desuden blev 1-5 ex. set på følgende lokaliteter:

NJ: Lønnerup (jun+okt) og Aggertange (aug).

ØJ: Kysing Fjord (maj).

SJ: (mar-apr)

F: Tåsinge (apr-maj) og Tryggelev (aug).

S: Svogerslev Sø (mar), Sjællandsbroen (mar-apr), Ulstrup Mose (apr-jun), Nielstrup Sø (apr), Selsø (maj), Tissø (maj+aug),

Saltholm (maj-jun), Rørvig (jun-jul), Damhussøen (jul), Nivå (sep), Kongelunden (okt), Gavnbø (nov) og Næstved (nov-dec).

LF: Sønder Sø (apr).

M: (mar-maj).

Gråand (Anas platyrhynchos): Ingen kommentarer.

Spidsand (Anas acuta)

I foråret få iagttagelser, hovedsagelig fra Øerne og SJ. Største flok var 24/3 125 Vidåen SJ.

I efteråret især iagttagelser fra VJ, bl.a. sep. 2500 Tipperne VJ.

I dec. 2 individer iagttaget, henholdsvis S og M.

Pibeand (*Anas penelope*)

Forår: mange iagttagelser, flest Jylland. Bl.a. jan. 600 Bygholm NJ, jan. 400 Vadehavet SJ, mar. 1900 Vadehavet SJ, mar.-apr. 10 000 Tipperne VJ og apr. 2000 Saltholm S.

Juniobservationer: 7-11 Hjarbæk Fjord NJ, 1-23 Bygholm Vejle og Lund Fjord NJ, 2 hanner + 1 hun Mossø ØJ, "enkelte" S og 4 hanner M.

Efterår: mange med maximum i sep.: 15 000 Tipperne VJ, 1492 Saltholm S og 600 Vadehavet SJ. Nov.: 5000 Bygholm NJ og 6500 Ulvedyb NJ. Dec.: 4372 Limfjorden NJ og 180 Vadehavet SJ.

Skeand (*Spatula clypeata*)

Forår: en jan.-iagttagelse på S. Maximum i mar. med bl.a. 90 ved Vidåen SJ.

Efterår: Der rapporteres om færre fugle end sædvanligt. Maximum i aug., bl.a. 400 Tipperne VJ (normalt 1000-1500 her).

Rødhovedet And (*Netta rufina*)

Kun iagttaget Langeland og Sjælland. Feb. 3 Tryggelev Nor F, 5/5-23/6 + 18/10 1 hun Vallø Slotspark S, 4-14/11 1 han Tissø S samt en del iagttagelser mar-nov af 1 han + 2 hunner fra de forskellige københavnske søer på skift. Desuden 1 pull. i Damhussøen S.

Taffeland (*Aythya ferina*)

Forår: Der rapporteres om mange jan.-observationer fra ØJ og S, bl.a. 850 Gavnø S.

Efterår: Maximum i okt., bl.a. 4500 Ulvedyb NJ.

Hvidøjet And (*Aythya nyroca*)

Hele året 1 mellem parkænder Skovmøllen ved Århus ØJ og 30/11 1 Hærup Sø NJ.

Troldand (*Aythya fuligula*)

Jan.: I Nordvestjylland færre fugle end normalt, derimod store antal på S, bl.a. 32 000 Nordsjælland.

Feb.: Bl.a. 25 000 Tystrup-Bavelse Sø S.

Mar.: Flere mindre flokke på ca. 2500 fugle fra Hvidkilde Sø F, Kattinge Sø S og Tystrup-Bavelse Sø S.

Efteråret: Fra NJ rapporteres om få og meget sene flokke, der først ankom i dec. På Øerne maximum i nov., bl.a. 17 000 Kattinge Sø S.

Bjergand (*Aythya marila*)

Der rapporteres generelt om færre iagttagelser end normalt af denne art, der om vinteren opholder sig mere på det åbne hav end inden for ornitologernes synsvidde. Kun på M usædvanlig mange: jan. 300 M.

Juniobservationer: 1 hun Hovvig S og 1 han Ølsemagle S.

hybrid Taffeland x Troldand (*Aythya ferina x fuligula*)

31/3 1 Utterslev Mose S.

hybrid Troldand x Bjergand (*Aythya fuligula x marila*)

10/2 og 3-8/5 1 han Damhussøen S.

Havlit (*Clangula hyemalis*)

Meget spredte iagttagelser. Fra foråret er det største antal apr. 530 M, men dette er færre end normalt. I efteråret er der hovedsagelig kun set enkelte individer. En iagttagelse nov. 100 Vadehavet SJ angives at være mange og usædvanligt. Ferskvandsiagttagelser: 24/2-5/5 1-2 Hovvig S, 3/3 1 han Vallensbæk Mose S, 8/11 1 han V.Vandet SØ NJ og 22/11 1 hun Vallensbæk Mose S.

Sortand (*Melanitta nigra*)

13/10 285 trak vestpå fra Flensborg Fjord til Vadehavet SJ. Ferskvandsobservation: 10/11 1 han Klejtrup SØ NJ.

Fløjlsand (*Melanitta fusca*): Ingen kommentarer.

Stellersand (*Polysticta stelleri*)

5-12/5 1 han Amager S skal for SU.

Ederfugl (*Somateria mollissima*)

Af iagttagelserne skal nævnes 16/3-18/4 23 000 ad trk. øst gennem Storstrømmen LF. Trækket vestpå over SJ kulminerede med 26/10 50 000 trk. fra Flensborg Fjord til Vadehavet SJ. Ferskvandsobservationer: jan. 1 hun Damhussøen S og jan. 1 hun Gentofte SØ S.

Kongeederfugl (*Somateria spectabilis*)

16/11 1 hun skudt Vallensbæk Strand S.

Hvinand (*Bucephala clangula*)

Forår: Bl.a. jan. 1000 Tipperne VJ og feb. 1050 Tissø S. Juniobservationer: 38 ex. fra 11 lokaliteter i NJ, 31 Tange SØ ØJ, 21 Rørvig S, 1 Ølseagle S og 1 par + 2 juv. Kloster-vig M. Efterår: Generelt meldes om få fugle, hovedparten fra Jylland. Maximum i nov-dec med bl.a. 1000 Ulvedybet NJ og 3500 Tipperne VJ.

Toppet Skallesluger (*Mergus serrator*)

Større flokke: 17/3 225 Køge S, jun. 300 Tipperne VJ og okt. 200 M.

Ferskvandsiagttagelser: 6/1 1 han Vejlesø S, okt. 1 hun Utterslev Mose og Damhussøen S og okt-dec 18 Klejtrup SØ NJ.

Stor Skallesluger (*Mergus merganser*)

Forår: De største flokke var 1/1 1600 Tissø S, jan. 1500 Tipperne VJ og 17/2 1107 Klejtrup SØ NJ.

Juniagttagelser: 1 han ad Brabrand SØ ØJ - kunne ikke flyve! 2 par yngede på Sydals SJ, 6/6 1 Egholm F og ynglepar både Ulvshale og Fanefjord M.

Efterår: Kun én større flok dec. 800 Ulvedybet NJ, ellers rapporteres generelt om færre fugle end normalt og sene ankomster.

Lille Skallesluger (*Mergus albellus*)

Er set spredt over hele landet. Generelt rapporteres om færre fugle end normalt, kun NJ melder om mange i jan-mar (ialt 40). For hele landet (•NJ): Jan 78, feb 189, mar 129, apr 25, maj 1 (Vejle ØJ), okt 2, nov 15 og dec 43.

Gravand . (*Tadorna tadorna*)

Forår: NJ melder om normal, fåtallig overvintring, medens der fra de sydlige øer rapporteres om unormalt mange.

Efterår: Fra de sydlige øer meldes om usædvanlig mange i dec.

Rustand (*Casarca ferruginea*)

16/4 1 han Væggerby Mose NJ, 7/7 1 han Ølsemagle Strand S, 7-24/7 1 hun Ølsemagle Strand S, 16-17/7 1 ad.hun Lund Fjord NJ, 17-21/7 1 hun Køge Nordstrand S og 18/8-25/12 1 ad.hun Klejtrup Sø NJ.

Grågåas (*Anser anser*)

Få og spredte iagttagelser af enkeltindivider i jan. En del småflokke i dec. (bl.a. 28 Ulvedybet NJ og 43 Hartsø S). Ellers ingen kommentarer.

Blisgåas (*Anser albifrons albifrons*)

Gennemtrækket fandt hovedsageligt sted i apr. og okt. Se kort og figur.

Grønlandsk Blisgåas (*Anser albifrons flavirostris*)

15-20/10 1 Fiilsø VJ skal for SU.

Dværggåas (*Anser erythropus*)

1/1 1 ad. Saltbækvig S.

Sædgåas (*Anser fabalis*)

Udover de på kortet angivne forekomster er der for efteråret mange iagttagelser fra NJ, men disse er blevet samlet til: okt. 2490, nov. 3195 og dec. 2100.

Kortnæbbet Gås (*Anser brachyrhynchus*)

Se figur og kort.

Indisk Gås (*Eulabeia indica*)

12-13/10 1 ad. Søtrup Sø S skal for SU. (Arten er alm.parkfugl).

Snegås (*Chen caerulescens*)

Mange iagttagelser. Arten skal for SU.

Forår: 1/1 1 ad. Holmegårds Mose S og ult.feb. 1 Ubberud Mark S. Efterår: 23/9 1 Ulvedybet NJ, okt. 1 Tipperne VJ, 12/10-2/11 1-3 Bygholm Vejle NJ og 15/11 1 Østerild Fjord NJ.

Knortegås (*Branta bernicla*)

Se figur og kort. De traditionelle steder for lysbuget race (Nissun Fjord og munden af Randers Fjord) er ikke blevet registreret af foreningens medlemmer.

Bramgåas (*Branta leucopsis*)

Se figur og kort. Kortet viser hovedsageligt gennemtrækket i mar. og okt.

Kanadagås (*Branta canadensis*)

Se kortet. Der er rapporteret usædvanligt mange fra jan-feb. 2 par ynglende S og 6 par M.

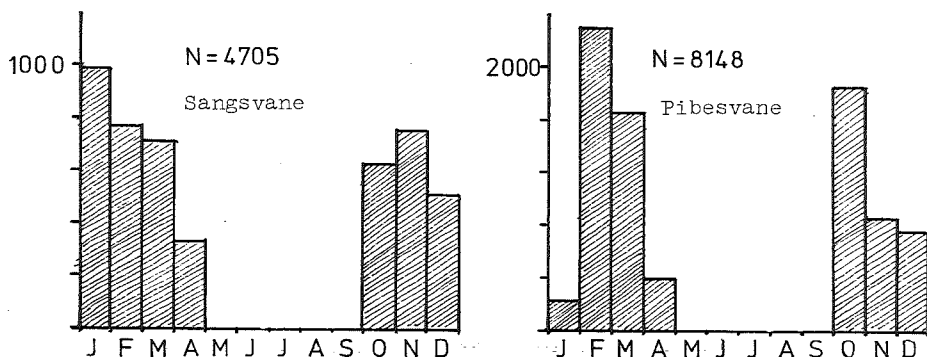
Sangsvane (Cygnus cygnus)

Fra hele landet rapporteres om færre fugle end normalt. Se figuren. I foråret udgjorde ungfuglene 21 % af 726 aldersbestemte fugle og i efteråret 14 % af 559. Fra juni er meldt 10/6 1 Emtækær Nor F og 1 oversomrende Døllerup Sø ØJ.

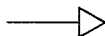
Pibesvane (Cygnus bewickii)

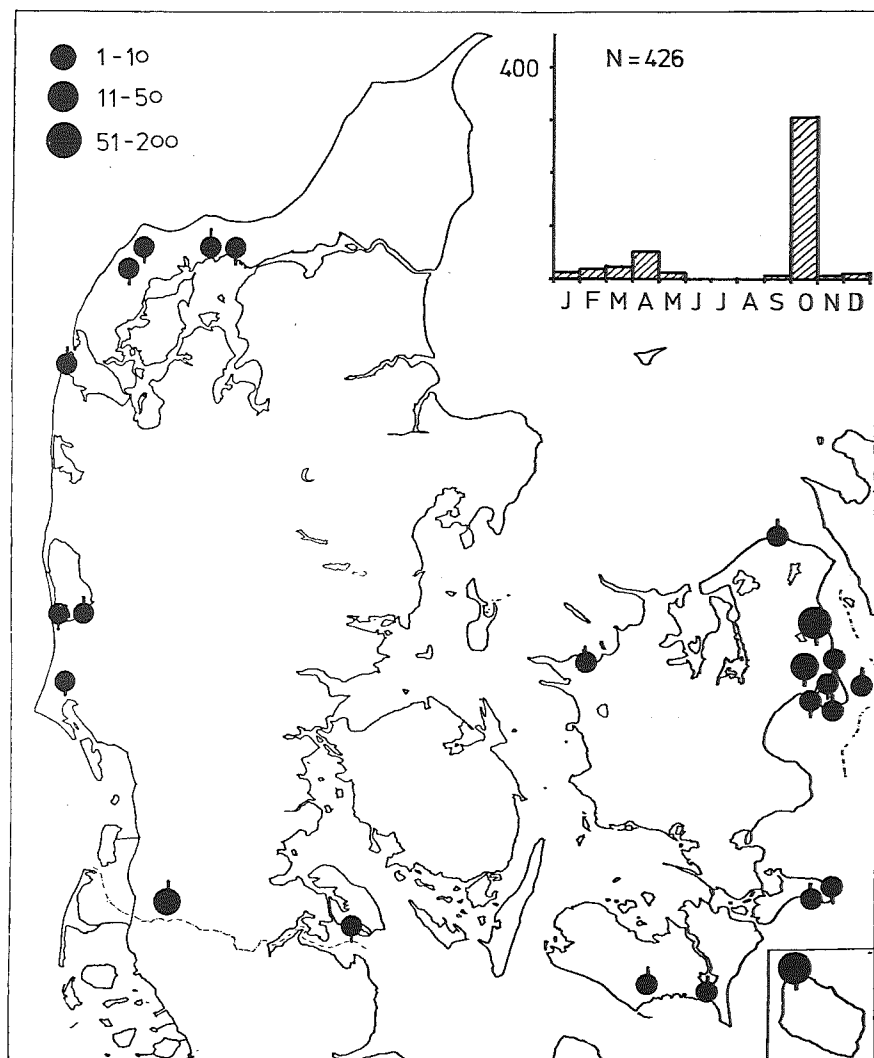
I foråret ankom flokkene sydfra allerede i feb., en måned tidligere end normalt. Ungfuglene udgjorde 31 % af 87 aldersbestemte fugle. I efteråret udgjorde de 28 % af 517 bestemte.

Knopsvane (Cygnus olor): Ingen kommentarer.

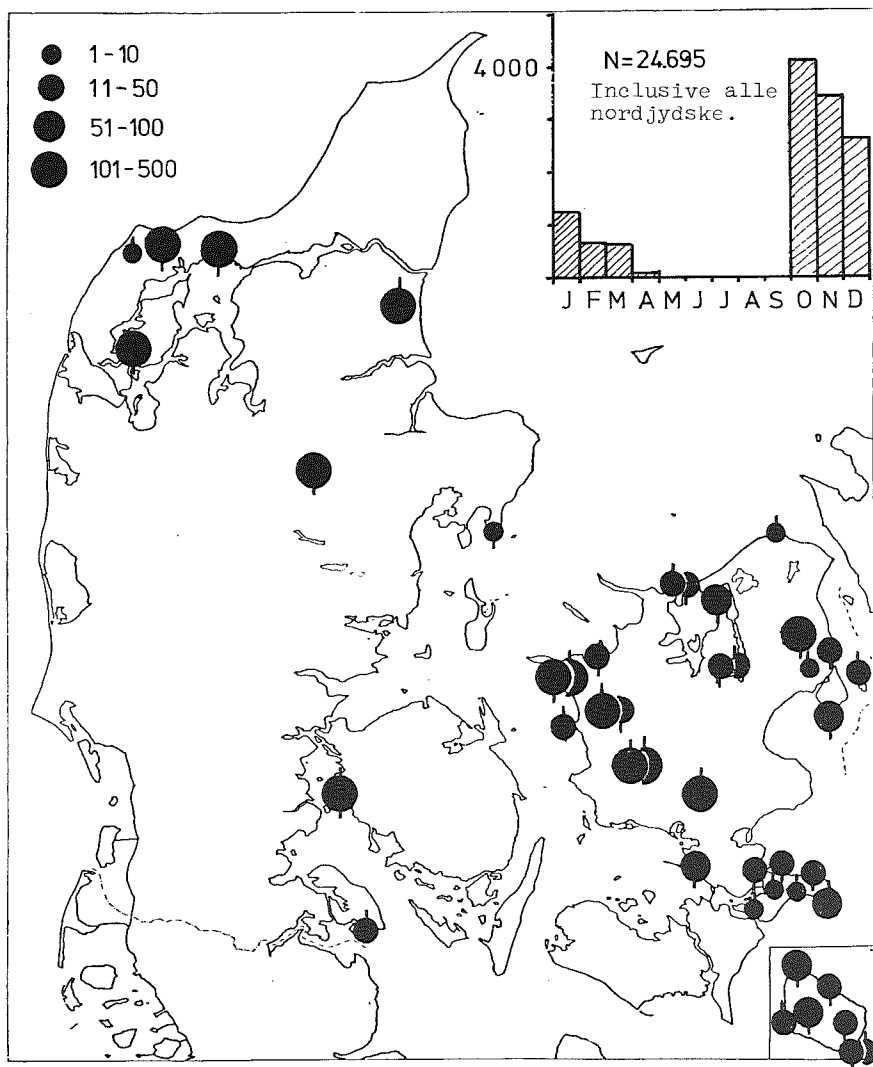
Kortene på de følgende sider viser samtlige rapporterede observationer af gæs (+ Grågås) i Danmark 1974. Forårsobservationerne (jan. - juni) er markeret med en streg nordpå, efterårsobservationerne (juli - dec.) med en streg sydpå. For Knortegås er desuden vist fem observationer af Lysbuget race ved en ikke udfyldt cirkel. Er der flere observationer fra samme lokalitet i samme halvår, er det største antal angivet. Kortene viser således blot hvor gæssene er iagttaget - såvel på træk som ved fouragering. Det er således ikke muligt ud fra kortene at foretage nogen bestandsvurdering overhovedet, da det ved f.eks. Kortnæbbet Gås er tydeligt, at den samme store flok er iagttaget flere steder. I histogrammet ved hvert kort er sammentalt alle maximumsforekomsterne for hver lokalitet for hver måned. Også her er det ikke muligt at bedømme noget om bestandsstørrelse (af samme årsag som for kortene). Figurerne giver os dog et billede af, hvornår gæssene forekom hos os i 1974, og kortene hvor i landet.

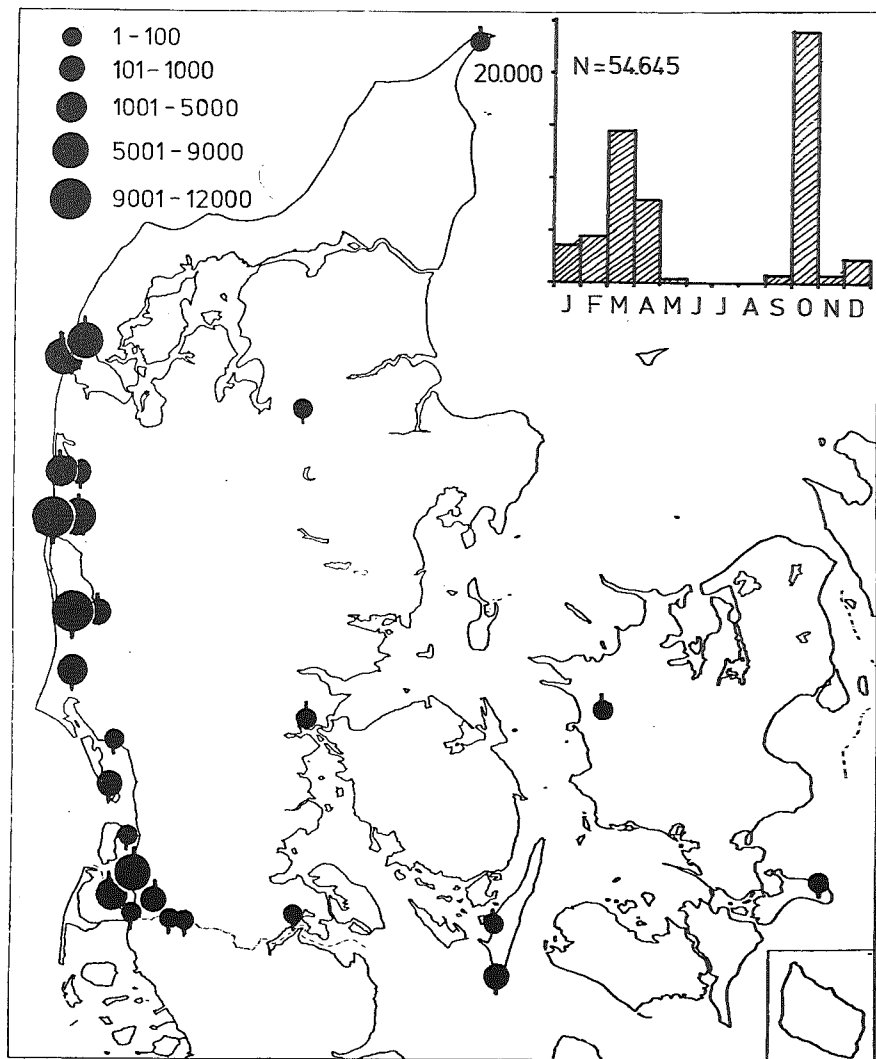
BLISGÅS Anser albifrons

Forklaring til kort se side 13.

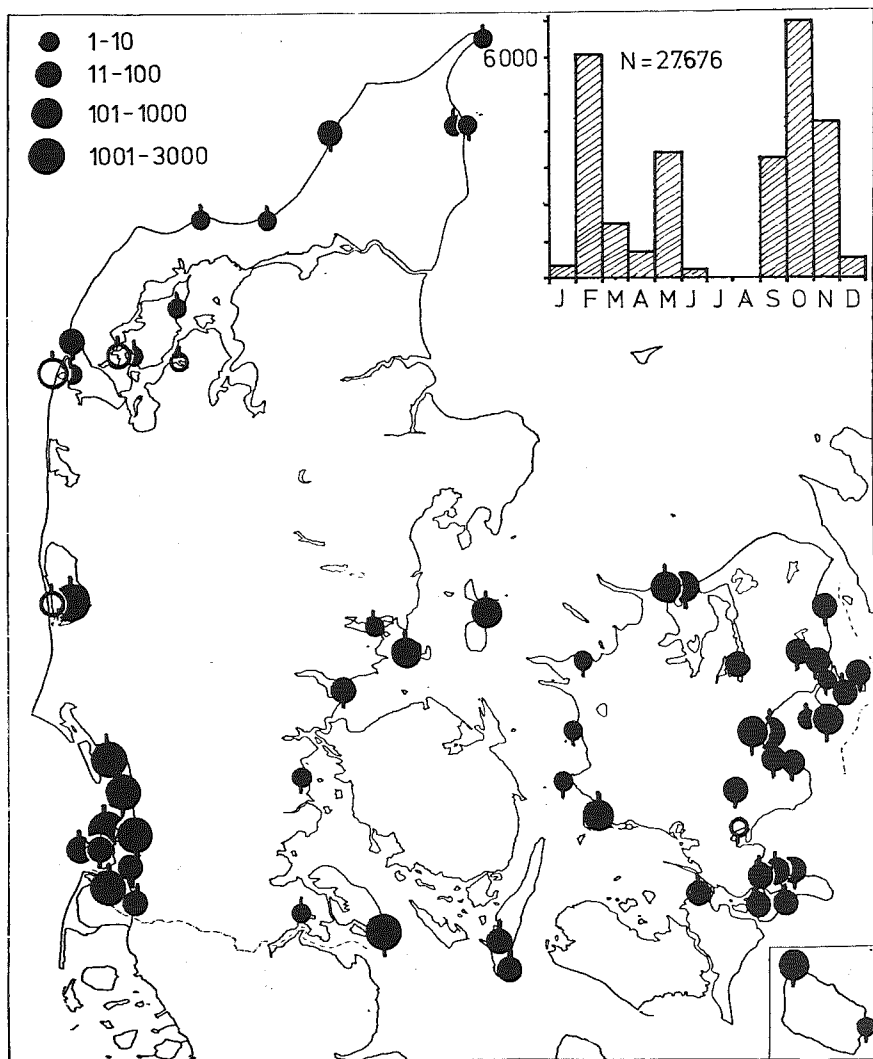
SÆDGÅS *Anser fabalis*

Forklaring til kort se side 13.

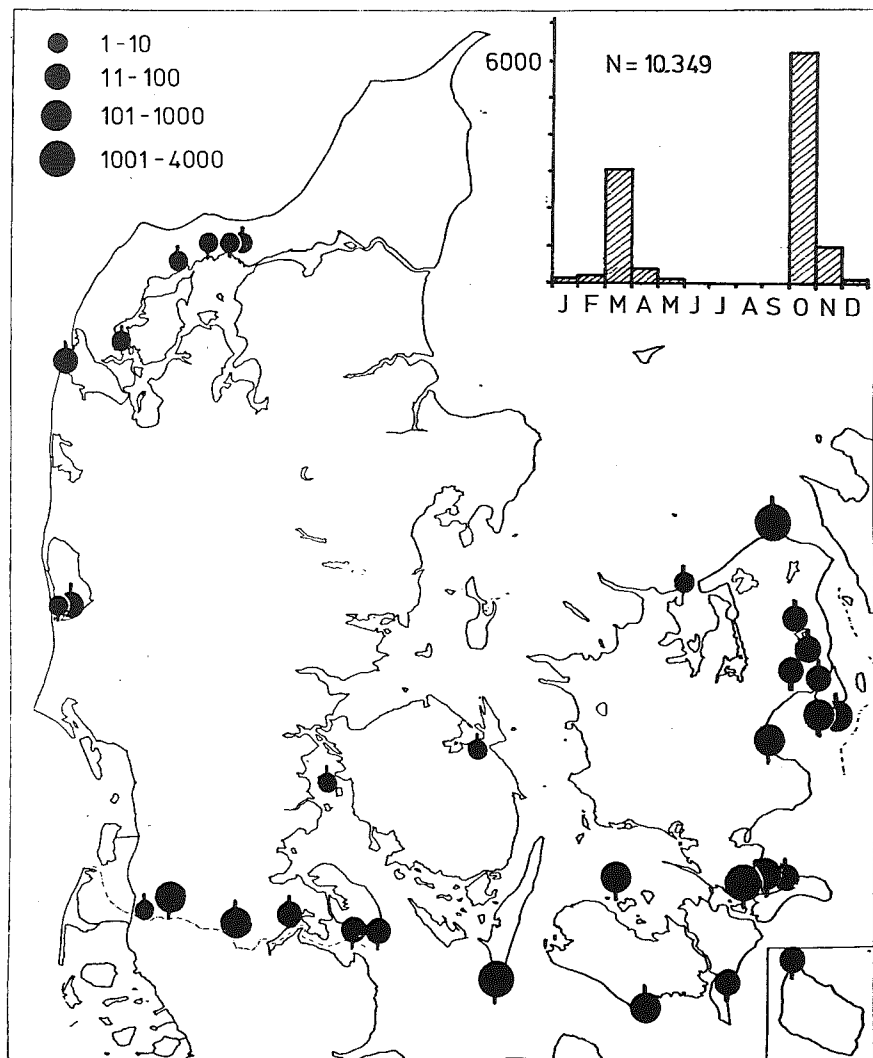
KORTNÆBBET GÅS *Anser brachyrhynchus*

Forklaring til kort se side 13.

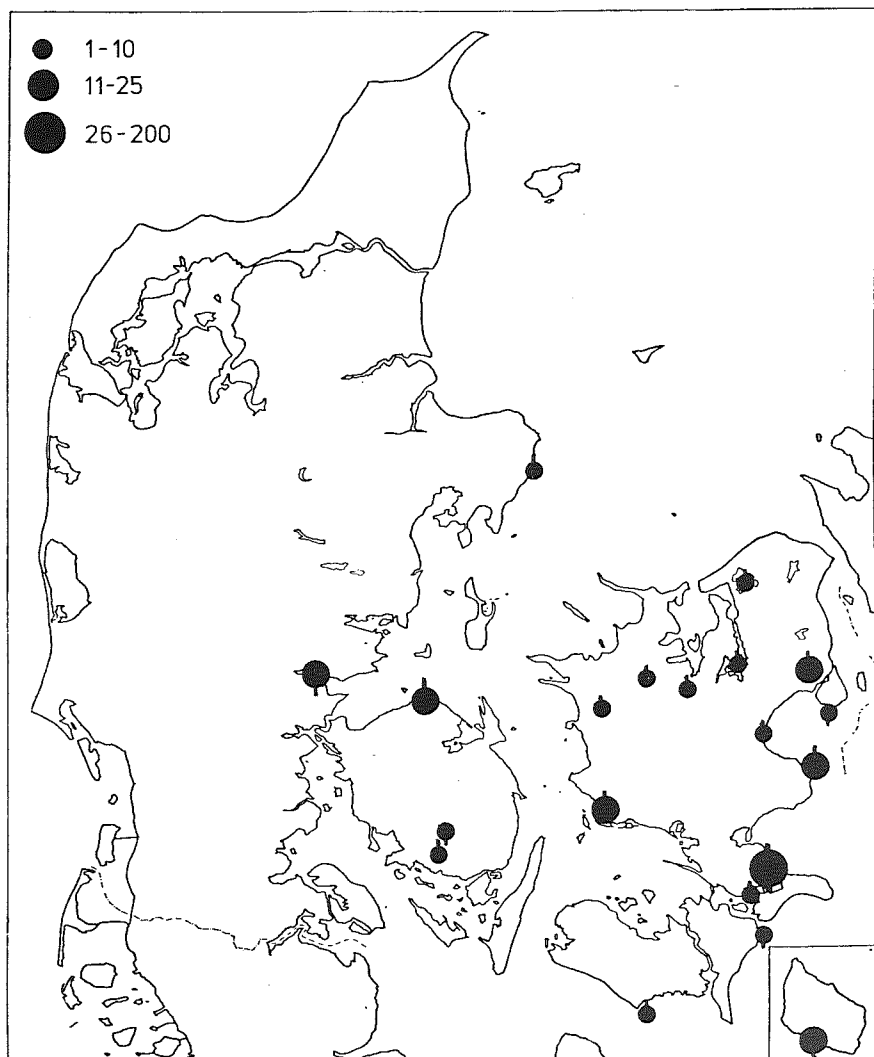
KNORTEGÅS *Branta bernicla*

Forklaring til kort se side 13.

BRAMGÅS *Branta leucopsis*

Forklaring til kort se side 13.

KANADAGÅS *Branta canadensis*

Forklaring til kort se side 13.

ROV FUGLE

Kongeørn (*Aquila chrysaetos*)

Som følge af de meget milde vintre blot følgende stationære fugle: Fra efteråret 1973 til september 1974 1 Vejrhø S. 12/9 blev den indfanget i afkræftet tilstand. Dens videre skæbne er omtalt i Fugleværn 6: 34-35. 19/2 - 21/3 er 1 juv jævnligt set Amager S og sikkert er det samme individ, der er set 5/1 og 16/2 på Saltholm S. Desuden følgende spredte iagttagelser: pr jan 1 juv Torbensfeldt S, 10/1 1 Brahetrolleborg F, 26/1 1 ad Knudshoved S, 2/2 1 3-4års Tystrup-Bavelse S, 24/3 1 forsøgt udtræk Skagen. Dagen efter 2, der trak 27/3. endelig 1 29/3- 14/4. 17/11 1 juv Tystrup-Bavelse, 8+15/12 1 Munklinde Mose ØJ, 22/12 1 Stallrup Sø ØJ, 25/12 1 Jydelejet M, samt 27/12 1 ad Uggerby Strand NJ. Desuden foreligger rygter om en overvintrende 1 Bjerre Herred ØJ og 1 trk ult maj Kolding. Sidstnævnte skulle være en adult fugl, der tidspunktet taget i betragtning nok bør forelægges SU.

Lille og Stor Skrigeørn (*Aquila pomarina et clanga*)

Talt er iagttaget 1 Lille -, 1 Stor - og 3 ubestemte Skrigeørne, der alle skal forelægges SU til godkendelse.

Ørn sp. (*Aquila sp/Haliaeetus albicilla*)

14/4 1 Rørvig, 2c/9 1 (*Aquila*) Stege Nor M.

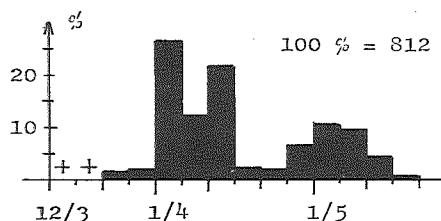
Musvåge (*Buteo buteo*)

Totalen fra de gængse træksteder fremgår af tabel I. Hvilke egne af landet, der især er blevet berørt af trækkene i år fremgår af fordelingen af dage med over 100 trækkende: Skagen 14, Moesgård 4, Gjerrild 8, Anholt 1, SJ 2, M 1, S 1, Rørvig 14, Gilleleje 5, Utterslev 5, Nivå 7, København 5 alle i foråret. Efteråret: Langeland 7, Fyn 2, S 14, Rørvig 2, Utterslev 2, Amager 4 og øvrige Kbhvn 18. Der kan godt være medtaget samme dato for flere lokaliteter, hvis trækket har passeret flere områder. Musvågerne begyndte allerede i februar at vise sig i anseelige mængder: 23/2 31 Hjortholm Sø SJ, 80 Moesgård og 15 Amager. 24/2 13 Trillen SJ, 20 Jægersborg S og 25 Charlottenlund S. 26/2 57 Rørvig, 27/2 140 Rørvig og 28/2 159 Rørvig. Som normalt flest fugle i marts på Sjælland (max 12/3 1050 Rørvig), mens tyngdepunktet i april ligger i Skagen (max 22/4 488), dog skal ikke glemmes 9/4 1192 Gjerrild. Fortsat trækkende fugle i hele maj ved Skagen. Sidste større tal er 19/5 31. Også en del træk på Sjælland i maj, bl.a. 3/5 106 Utterslev og 8/5 50 også Utterslev. Sidste er 16/5 5 ved Rørvig. Efterårstræk af betydning er kun registreret på Sjælland og Langeland. Markante trækbølger 18/9-20/9, 25/9-2/10, 6-7/10 og 12-18/10. Større træk: 18/9: 1182 Bagsværd, 670 Kongelunden, 400 Ishøj og 150 Ølsemagle. 19/9: Træktal fra ialt 10 lokaliteter omfattende ca 1650 fugle bl.a.: Nivå 227, Alberstlund, Kbhvn 150, Ishøj 560, Halsskov 114 og Nyborg F 320. Vågerne synes at være kommet ind over Øresund i en bred front og er fortsat over Sjælland i en WSW-lig retning. 25/9: Helsingør 1182, Roskilde 923. 26/9 725 Kongelunden Kbhvn. 7/10 sås 255 Rørvig og 55 Halsskov, men ingen i Københavnsområdet, hvorfor indtrækket formentlig er sket ved Gilleleje eller længere mod vest og trækket forløbet SW-SSW-ligt over Sjælland herfra. Tilsvarende sås 15/9 116 Rørvig og 200 Stignæs. Intet større træk på Sjælland bortset fra 15/10 580 Feddet, mens der endnu 18/10 sås 295 Langeland.

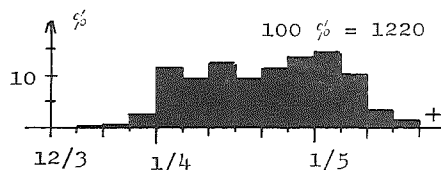
Låddenbenet Musvåge (*Buteo lagopus*)

Et virkeligt fint forår ved træksteder - se tabellen. Fra Jylland kun få iagttagelser udenfor Skagen (43 ØJ og 47 SJ). På øerne øst for Storebælt er trækket mere jævnt fordelt: LF 40, M 85, S 19 og Khvn 76 foruden de tabellen nævnte. Trækperioden er den samme for Øst og Vestdanmark (Skagenstallene), men i Østdanmark mangler observationer stort set i sidste halvdel af april, mens trækket på Skagen er helt stabilt frem til pr maj. Bemærk at der som sædvanligt kun er få marts-fugle. 1 sommerobservation 9/6 Kasted ØJ. Efterårstræk er kun bemærket på Bornholm og Møn. Ialt 629 trk 12-16/10 Dueodde B (max 15/10 270) og ialt 247 Østmøn 6-27/10 med max 12/10 89. Dette er rekordtal fra begge områder. Også rekordtal på flere svenske fuglestationer - f.eks. 10/10 1000 Torhamn (Edelstam et al 1975). Det forekommer derfor mærkværdigt, at forekomsten i det øvrige land har været så ringe. Flest sås 15/10 27 Præstø Fed S. I denne forbindelse er set bort fra rasttal.

ØST DANMARK

SKAGEN

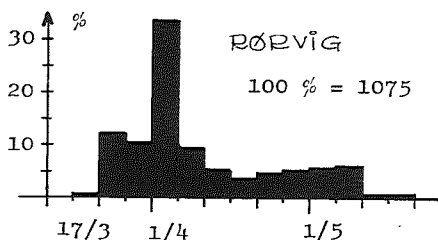
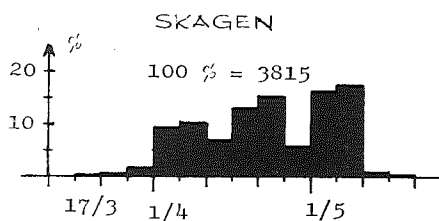

		NJ	ØJ	SJ	F	LFM	S	KBH	B
Rød Glente	F	8	5-6	18		3-4	1	6	
	E			1	1-2	1	2	3	
Sort Glente	F	7	2	7		2-4		1	
	E			1-2					
Havørn	F	1-2	2	2	1	1	1	3	
	E	1	1	1		4	1	1	
Vandrefalk	F	5	5	5-6	1	2	3	5	
	E	9-10	1	6	1	1		1	2
Lærkefalk	F	51	6	32	4	2	6	7	3
	E	5		15-18	11-13	13	8	9	3
Aftenfalk	F	13		3				2	
	E		1					1	

Tabel 1. Totalantal af iagttagelser af sjældnere rovfuglearter, ind delt i regionerne. F = Forår, E = Efterår. Se endvidere tabel 2 over øvrige rovfuglearters forekomst på trækstederne, side 59.

Spurvehøg (Accipiter nisus)

Forårstrækkedage med over 100 trækkende: 3/4 151, 17/4 176, 5/5 468 6/5 346 og 7/5 273 Skagen, 2/4 119 Rørvig, 1/4 186 og 2/4 194 Gilleleje. I tabellen bør man bemærke tallet fra Skagen. Omregnet direkte svarer det til en efterårstotal på 9500 (3 ung/par). Da alle ovennævnte østenvindlokaliteter har haft rekordår er resultatet samlet i diagramform. Man bemærker en meget sen kulmination ved Skagen. Årsagen ukendt. Som sædvanlig langt færre efterårsfugle, således kun fire dage med over 50 trk.: 9/9 62 Ishøj, 18/9 58 Kongelunden, 14/10 51 Dueodde, 26/10 84 Mandemarle M og samme dag 75 Ishøj. Fra Sverige melder Falsterbo 6525 og man skal langt tilbage i tiden for at finde tilsvarende tal.

Duehøg (Accipiter gentilis)

Fremgangen i antallet af iagttagelser fortsætter - men vi bliver jo også stadig flere, der drager i felten. Der er set mange fugle ved træksteder, men billedet forvirres ofte af omstrejfende lokale fugle. I Vejle amt har man ydet en imponerende indsats og optalt hele ynglebestanden. Resultatet 20-25 par er en mindre fremgang i forhold til 1973.

Rød Glente (Milvus milvus)

Årstotalen på 50 fugle er ret normal (1973: 52 og 1972: 56). Der er en sædvanlig overvægt af forårsiagttagelser således 84% (1973: 77%) fordelt månedsvis med følgende antal fugle: feb. 1, marts 4, april 23 og maj 12. Forårstrækket er i de senere år blevet forskudt fra marts-april til april-maj. Muligvis skyldes dette, at en stadig større del af de svenske ynglefugle ikke gennemtrækker Danmark, men forbliver i Sverige, hvor de overvintrer i Skåne (op til 60 ex i 1974-1975). Derved berøres Danmark på trækket overvejende af ungfugle.

Sort Glente (Milvus migrans)

Talt 23 iagttagelser omfattende ca. 19 fugle. I et tilfælde er der påvist givet genganger: 16/5 1 Korshage S og 1 Gilleleje, mens 27/5 1 Busene, 28/5 1 Busen og 1 Ulshale M muligvis drejer sig om samme individ. Ligeledes 7/7 1 Trillen og med juli 1 i Sønderborg. Som sædvanligt er flest fugle set i maj, nemlig 13. Udenfor maj er set: 20/3 1 Utterslev (tidlig), 27/4 Kelstrup pl. SJ 9/6 1 Klinting SJ og 30/6 1 Broager SJ samt de tidligere nævnte juliobservationer fra Sønderjylland. Fuglen fra Broager 30/6 er muligvis også den samme som fra Trillen og Sønderborg.

Havørn (*Haliaeetus albicilla*)

Ialt 20-21 forekomster jævnt geografisk fordelt. Månedsfordeling: jan 2, febr 2, marts 4 april 3, sept 1, nov 5 og dec 4 samt 1 udate-ret. Hovedparten er enkeltiagttagelser, dog stationær fugl fra 17/11 på Østmøn (kunne endnu ses pr febr 1975), 1 ex set 2 gange på det Inddæmmede, Kbhvn i dec. og ved Skagen er 1-2 fugle set på 6 datoer mellem 16/3 og 9/4. to sene trækiagttagelser fra Sjælland var 16/4 1 juv Tisvilde og 20/4 1 ad/subad Rørvig. Sidstnævnte havde nu også ifølge observatørens udtalelser forbandet travlt. Det kan nu ikke siges om 1 juv 2/11 ved Utterslev. Den blev 1 time senere set i Vallensbæk svarende til en hastighed på 15 km/time.

Hvæpsevåge (*Pernis apivorus*)

Forårstrækket blev som en våd kineser - en fuser. Bedst var 28/5 410 Kastelev S. Ellers set regelmæssigt fra pr maj, dog er 10/4 1 set Klinten M. Se dog også Våge sp. Efterårstrækket anderledes bedre med følgende tal over 500(!): 2/9 1930 Langeland, 8/9 733 Halskov Rev S, 9/9 1080 Ishøj Strand, 20/9 800 Sydals og 27/9 580 Syd-Als. Vedrørende de sidste to tal se også under Musvåge. Fra oktober foreligger 1/10 1 NJ og 1-2/10 6 Københavnsområdet. På Øland, Sverige er set 26 i oktober, den sidste så sent som 16/10. (iflg J. Østerberg i brev)

Rørhøg (*Circus aeruginosus*)

Vanskelig at sige noget konkret om. Behandles meget uens i de forskellige lokalrapporter og indsendes måske undertiden slet ikke. Første og sidste iagttagelse i Jylland: 6/4 1 Skagen henholdsvis 18/10 1 Ålepynten NJ og Ulvedybet NJ. På øerne: 20/3 1 han Buse mark Mose M og 5/10 1 hun/juv Kongelunden S.

Blå Kørhøg (*Circus cyaneus*)

Foråret var overmåde godt, faktisk det bedste nogensinde. Især i begyndelsen af maj noteredes et rekordagtigt træk af udelukkende brune fugle. Det blev det år, da begrebet "en flok trækkende Blå Kørhøge" blev skabt. Her lidt tal til at illustrere fænomenet: 3/5 10 Kongelunden, 4/5 20 Gilleleje, 5/5 130(!) Skagen og 27 Korshage S (på 5 timer og ingen obs. mellem 7.30-15.00), 6/5 51 og 7/5 23 Skagen. I forårsperioden var andelen af hanner 8,4% ved Skagen, 12,9% ved Rørvig og 14% ved Gilleleje. Det fremgår ikke klart af lokalrapporterne, at også efteråret var rekordagtigt. Totalen ved Falsterbo var således 140 - det højeste antal nogensinde (Edelstam et al 1975). Herhjemme sås arten allerede fra ult aug. Af ialt 169 fra NJ (mange) var kun 4,7% (8 ex) ad han, men man må nok regne med en del gengangere af brune fugle. Også Møn har mange - ialt 35, heraf 3 han (8,6%).

"Enghøg" (*Circus macrourus/pygargus*) = Steppe/Hedehøg

Denne "art" kan få det til at gippe i den mest hærdede feltørn (nogle kalder den: enghøg el. heppehøg). Den er registreret 7 gange: 10/5 1, 14/5 1, 17/5 1 og 27/5 1 alle hun/juv ved Skagen. Endvidere 1 juv 31/5 Aflandshage, 2/9 1 ad hun Klinten M og 18/9 1 hun/juv Vallerød S. Fra Skagen er der desuden 8 helt uspecifiserede Kørhøge, heraf 2 ad han (20/4 og 29/4) sandsynligvis Hedehøge.

Hedehøg (*Circus pygargus*)

Ud over de i tabellen nævnte fugle blot følgende uden for Sydvest-Jylland: 20-21/4 1 hun/juv Det Inddæmmede Areal S, 14/5 1 ad han Spejlsby M, 20/5 1 han Hjelm, 28/5 1 han juv Ulvshale M, 2/6 1 ad han Asserbo S, 30/8 1 Hanstedreservatet NJ og 19/9 1 hun/juv Vaserne S. To sene observationer fortjener at blive nævnt: 20/10 1 hun Kegnæs Drej SJ og 26/10 1 Birkepøl (måske samme fugl?). I Vejle amt rapporten står ret deprimerende om ynglebestanden: "sandsynligvis forsvundet som ynglefugl fra amtet."

Høgeørn (*Hieraetus fasciatus*)

16-17/5 1 Skagen er af SU godkendt som 1. danske rekord.

Slangeørn (*Circaetus gallicus*)

2 iagttagelser, der skal for SU.

Fiskeørn (*Pandion haliaetus*)

Som sædvanlig foreligger et ekselent materiale, som jeg skal prøve at referere i kortest mulige form:

Første/sidste iagttagelser: Jylland: 19/3 1 Moesgård og med nov 1 Økservad SJ, - øvrige Danmark: 17/3 2 Østmøn og 22/10 1 Flasken SJ og 22/10 1 skudt i Porsemosen, Kbhvn.

Højeste dagcifre: 30/4 14 Skagen, 31/8 4 Salten Langsø ØJ for Jylland - øvrigt land 13/4 9 Nivå og 1/9 12 Sydlangeland.

Den tidsmæssige fordeling fremgår af figuren. Herfra er undtaget NJ, da der ikke kan skelnes eventuelle gengangere fra Skagen. Desuden mangler 7 udaterede fra Hjelm, ditto 1 med aug SJ, 1 med sept ØJ og 1 med nov SJ. Tilbage bliver 819, som i diagrammet er behandlet på samme måde som tidligere (L.Braae 1973).

Forårstallet 506 udgør 62% og efterstallet 309 altså 38%. Fordelingen ligger på linie med tidligere sammentællinger for tidligere års-rapporter, men stemmer dårligt overens med Kjeld Hansens materiale for årene 1959-68 (Hansen 1970).

Som tidligere konstateret er forårstrækket to-toppet. Årsagen ligger i, at trækket er tidsmæssigt forskudt mellem øst- og vestdanmark: Sjælland noterer flest pr-med april, Skagen flest 26/4-15/5.

Træk kan være noget underligt noget. Af ialt 35 fugle på Sjælland i perioden 26/4-10/5 er alene 21 fra 3/5. Forklaringen er ikke den nærliggende, at det skulle være en søndag, men snarere, at det var et rigtigt Fiskeørnevejr med nordlig vind og regn. Det bevirker dels at ledelinieeffekten bliver større og at fuglene flyver lavere.

Sommeriagttagelserne drejer sig ikke i alle tilfælde om oversomrende individer, men af tekniske årsager forvirres billedet yderligere, da man ikke i de enkelte lokalrapporter har samme periode som angivet sommerperiode.

Også efterårstrækket udviser en to-toppet fordeling. Iflg Kjeld Hansen artikel skyldes forskellen en forskydning i træktid mellem gamle og unge Fiskeørne. En anden mulighed er imidlertid, at der i den tidlige periode optræder flere rastende fugle, men kun i Kbhvns-rapporten har man skelnet konsekvent mellem rast og træk. Herfra har jeg så prøvet at tillægge iagttagelserne fra 1971-73 (lyse søjler) uden noget egentligt resultat. Hvis det skulle være overvejende ungfugle, der der raster (lidet troværdigt) må vi altså til at skelne mellem gamle og unge Fiskeørne både på træk og rast.

Endelig bør nævnes 11/1 1 rast Hegnede Bugt M. Dette er den første vinteriagttagelse udenfor Jylland og den femte overhovedet.

Lærkefalk (*Falco subbuteo*)

Ikke de store overraskelser. Af foråsfugle er 7 fra april, den første set Lebøl SJ 13/4. 8 er fra juni, resten fra maj, flest 19/5 7 Skagen. Set i yngletiden NJ og Fyn. Efterårsiagttagelser fordeler sig således: aug 13 (pr 6, med 2, ult 5), sept 42 (11 / 16 / 5 + 10 udaterede) og oktober 4 (pr 3, med 1) Sidste observation 12/10 1 Dueodde

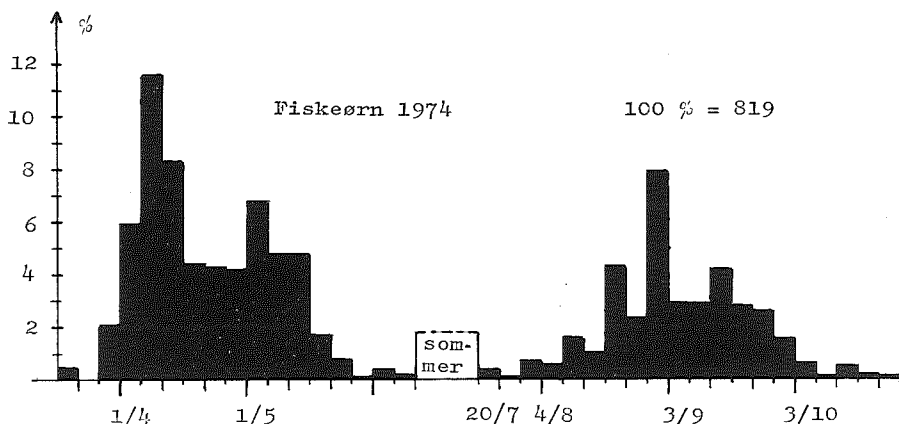
Vandrefalk (*Falco peregrinus*)

I betragtning af artens sjældenhed som ynglefugl i Skandinavien er antallet af iagttagelser helt utroligt, hvilket har fået flere til at ønske sig arten sat på SU's liste. Det ville bringe antallet ned på et mere rimeligt niveau. Talt 48 iagttagelser med følgende månedsfordeling: jan 1, febr 3, marts 6, april 12, maj 1 (ad han trk Ølsemagle S 31/5), aug 2, sept 5, okt 14, nov 2 og dec 1. Desuden 1 udateret. (NB stationære er medregnet 1 gang/md). Køns- og aldersfordeling han:7, hun:7, ad:8 og juv:11.

Muligheder for fejlbestemmelser og gengangere må imidlertid ikke udelukkes. 5 iagttagelser 3/2-6/4 af juvenile i Københavnsområdet kunne godt være samme fugl og ligeledes 2 iagttagelser fra SJ i jan. Som en pudsighed nævnes en Vandrefalk ved Skagen 23/4, samme dag som i 72 og 73. Dengang bestemt til juv - i år til knapt udfarvet fugl! Man nævner til slut i Skagen, at datoen bør erindres, hvis man vil se sin 1975- Vandrefalk. Blot ærgerligt, at rapporten først udkom i aug.!

Jagtfalk (*Falco rusticolus*)

1 ex. (2 iagttagelser), der skal for SU.

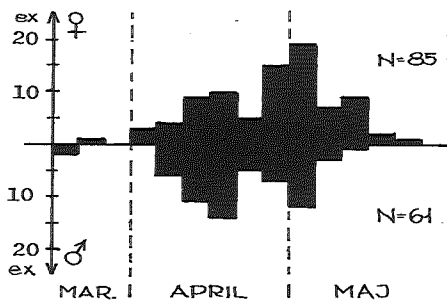
Dværgfalk (Falco columbarius)

Et godt forår især ved Gilleleje og Skagen, der slog sin egen DK-rekord fra 1973, men til gengæld blev dagcifrene noget mere beskedne i år, max 4/5 19. På landets nordlige udsted har man også forsøgt sig med at såvidt muligt at kønsbestemme fuglene med dette resultat:

Fordelingen af kønsbestemte

Dværgfalke ved Skagen .

Fordelt i femdagesperioder:

Efterårstrækket normalt, dog fugle allerede fra ult aug og særdeles mange fra Møn (25) og Kongelunden. Også pænt år ved Falsterbo (164) (Roos 1975). Højeste antal var 18/9 8 trk Ishøj.

Aftenfalk (Falco vespertinus)

Ialt 22 iagttagelser (se tabellerne). 18 forårsiagttagelser mellem 6/4 Gletting SJ og 1/6 Terkelsbøl Mose SJ. Køns- og aldersfordeling: ad han 8, ad hun 6 og juv 2. Ialt kun fire efterårsiagttagelser: 26/7 1 han+ 2 hun Ølene B, 29/7 hun Århus By ØJ, 25/8 han ad Asserbo S og 16-18/9 hun Olsker B.

Tårnfalk (Falco tinnunculus)

Ikke mange oplysninger udenfor træklokaliteterne. Forårsmax 5/5 69 Skagen. Ingen større trækdage fra efteråret. Mindst 10 ynglepar jævnt fordelt på Møn, men ikke alle tidligere ynglelokaliteter er kontrolleret.

Falk sp (Falco sp)

Forbigås almindeligvis i tavshed, bl.a. fordi en naturlig inddeling er vanskelig. 10 ex ved Skagen fordeler sig f.eks på ikke mindre end fire grupper: Vandrefalk 1?, Vandrefalk/Jagtfalk 1, Lærke-/Aftenfalk 5 og 3 helt umulige. Fra det øvrige land en del Lærke-/Aftenfalke.

HØNSEFUGLE

Urfugl (Lyrurus tetrrix)

Der foreligger kun 6 observationer, 1 fra SJ og 5 fra ØJ-Midtjylland. Dette kan ikke være repræsentativt. Man kan vel formode, at arten har klaret sig godt med de sidste par års milde vintre og en god børsætning.

Agerhøne (Perdix perdix): ingen kommentarer

Fasan (Phasianus colchicus) : ditto

Vagtel (Coturnix coturnix)

Lidt flere iagttagelser end i 1973, men stadig overvejende forekommende i NJ - her konstateret på 6 lokaliteter. Desuden en observation 15/6 i Tilst ØJ.

TRANER

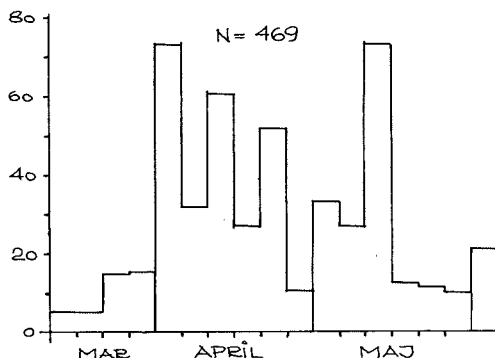
Trane (Grus grus)

Som sædvanlig dominerer Østdanmark. Fordelingen ser således ud:

	S,M, L-F, B	NJ, ØJ, VJ, SJ, F	Total
Forår	497	11	508
Efterår	41	1	42
Total	538	12	550

Diagrammet viser antallet af Traner i foråret 1974.

Der er foretaget følgende korrektioner i forhold til lokalrapporterne: I tilfælde, hvor man i lokalrapporten har samlet observationerne, f.eks. således: marts 11, april 20 osv, er disse medtaget jævnt fordelt i 5-dages perioderne. Dette forrykker billedet mindst muligt. Efterårsiagttagelserne er meget spredte, men næsten alle i Østdanmark. 30/11 i meget sen ved Aflandshage er bemærkelsesværdig.

VANDHØNS

Vandrikse (Rallus aquaticus)

Enkelte overvintrende: 1 Lerbæk ØJ og 9/2 1 Næstved S. Kun få oplysninger iøvrigt om yngleforhold og gennemtræk. I sidstnævnte forbindelse bør dog nævnes: sept-okt op til 6 Trillen SJ og op til 20 i Mjang Dam SJ. Flere overvintrende i 74/75, bl.a. Gråsten og 1 mulig 1/12 Hovvig S.- Generelt underrepræsenteret i rapporterne.

Plettet Rørvagtel (Porzana porzana)

Ialt 15 fugle fordelt på 13 observationer. Flere faste lokaliteter er formentlig på grund af udtørring ikke blevet besøgt af arten i år. 9 er hørt i ynglesæsonen (S,SJ,ØJ,NJ). 2 ex. er fra forårstrækket (F, L-F.) og 4 er noteret på efterårstrækket (S,F,NJ)

Engsnarre (Crex crex)

Efter det gode år i 1973 er arten atter langt nede. Kun 8-9 individer, alle juni-juli. Dog en angivelse 28/3 1 Harlev Mølle ØJ må betragtes som tvivlsom. Af de øvrige er 6-7 fra NJ og 1 fra L-F.

Grønbenet Rørrhøne (Gallinula chloropus) Ingen kommentarer

Blishøne (Fulica atra)

Mest interessant er de store flokke i forskellige egne af landet. Følgende er alle nævnte tal større end 1000: SJ: nov-dec 1000 Keg-næs Drej. ØJ: 12/1 1000 Gudsø Vig, udateret 3000 Hjejlsminde Nor, efteråret 1000 Kolding Fjord. NJ: 15/10 15000 Vårholmene og 15/11 13000 Nibe Bredning er vel samme flok. S: 19/2 5000 Svinø, 24/2 1600 Enø og 4/10-19/12 1000-1100 Utterslev Mose.

VADEFUGLE

Året var på flere måder usædvanligt. En mild vinter gav mulighed for flere vadere end normalt og endda et par stykker, som burde befinde sig langt sydligere. Med østenvindene i slutningen af kom en del arter, der ikke normalt forekommer regelmæssigt på forårstrækket, hertil i større tal (f.eks. Odinsbane). I slutningen af juli berørtes Østdanmark, men næsten ikke Vestdanmark, af et stort træk af visse rylearter og Lille Kobbersnepe. Til gengæld blev ungetrækket kolossalt dårligt, måske på grund af dårlig ungeproduktion. Dette gjaldt især Krumnæbbet Ryle. En mild december gav atter en del vintervadere.

Strandskade (Haematopus ostralegus)

Overvintring fandt sted flere steder, bl.a. jan 20 NJ. Forårstrækket starter allerede pr feb. idet januarobservationer henregnes til overvintring. Også en del decemberiagttagelser.

Vibe (Vanellus vanellus)

Enkelte overvintrende, men ellers normal forekomst. I dec. en del fugle på Sjælland, bl.a. op til 200 Tissø og Holmegårds Mose. Desuden småflokke i december flere andre steder.

Stor Præstekrave (*Charadrius hiaticula*)

Tidlig ankomst: 10/2 Kbhvn, 13/2 F og 14/2 NJ og M. Ølsemagle S havde op til 300 i sept (mange). Sidste blev set 3/11 Ølsemagle.

Lille Præstekrave (*Charadrius dubius*) Ingen kommentarer

Hvidbrystet Præstekrave (*Charadrius alexandrinus*)

Bestanden synes uændret, dog melder Skagen om nedgang fra 1973, hvor man var oppe på 8-10 par. I år sås max. 5 fugle. 11/6 sås 30-40 på Rømø og det blev årets største forekomst. 9/6 sås 2 Møn, hvor arten ikke er konstateret siden 1972.

Pomeransfugl (*Eudromias morinellus*)

På artens faste rastlokalitet ved Røhr NJ er max set 17 fugle mellem 17/5-23/5. Desuden 11/5 2 Uggerby NJ og 15/5 1 Skagen. 1 efterårsagttagelse fra NJ, 2 set 2/10 på uangivet sted.

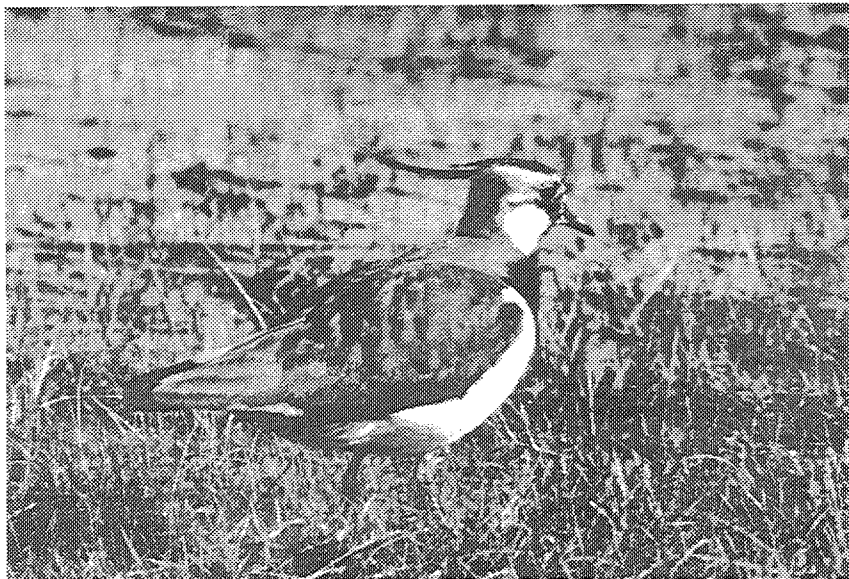
Hjejle (*Pluvialis apricaria*): Ingen kommentarer.

Strandhjejle (*Pluvialis squatarola*)

1 vinteragttagelse: 10/2 5 Enø S. Iøvrigt ingen kommentarer

Stenvender (*Arenia interpres*)

16 ynglepar optalt på Læsø. Normalt forårstræk, men lidt færre end sædvanligt på efterårstrækket, udtaget dog Kongelunden Kbhvn, som max noterer 30/7 42 trk. Indlandsobservationer 26/7 2, 27-28/7 1 Tissø S. 1 vinteragttagelse 5/1 Saltholm, Kbhvn.

Tredækker (*Gallinago media*)

To forårsagttagelser: 15/5 1 Inddæmmede areal, Kbhvn og 13/5 1 Ves-løs Vejle NJ. 12 efterårsagttagelser, hvoraf 7 fra NJ.

Dobbeltbekkasin (*Gallinago gallinago*)

Et par og tredive overvintrende i Jylland og enkelte på øerne. Desuden en fantastisk beregning af et antal individer i SJ, mundende ud i en total på 4500-5000 fugle.

Enkeltbekkasin (*Limnocryptes minimus*)

I jan 5 Kolding Fjord ØJ og i dec 1 Køge Nordstrand S. Iøvrigt kun få meldinger, formentlig på grund af ringe ornitologisk aktivitet på de traditionelt gode Enkeltbek-steder.

Skovsneppe (*Scolopax rusticola*)

Enkelte febr- og dec. fugle. Tilsyneladende fremgang efter forårsfredningen. 1 lokalitet har nu 25-30 par mod tidligere 2-3.

Stor Regnspove (*Numenius arquata*)

Den milde vinter gav januar-fugle i S, NJ, og SJ (op til 90 Rømhø) Sidste observation 8/12 2 Rømhø-dæmningen SJ.

Lille Regnspove (*Numenius phaeopus*)

Forårstrækket kulminerede ult april og pr maj med op til 65 fugle i flok (3/5 Nivå) og 62 trk 23/4 Hasle B. Efterårstrækket som normalt størst over Jylland med kulmination ca 1/8. Op til 2-300 set bl.a. Hanstedreservatet NJ og vistnok også Skallingen SJ og Rømhø SJ.

Stor Kobbersnepe (*Limosa limosa*)

Kun få kommentarer og ingen til ynglebestanden, men 12/5 sås arten som ny for Skagen og 29/7 rastede 20 ved Tissø S.- det største antal her i mange år (se f.eks. Større Danske Fuglelokaliteter). En meget sen observation er 12/10 1 Lønnerup Fjord NJ.

Lille Kobbersnepe (*Limosa lapponica*)

Forårstrækket kulminerede med maj med op til 1600 Aggertange NJ og 650 Enø S. Et stort træk noteredes ult juli, bl.a. flere hundrede trækkende Kongelunden Khvn, op til 160 Ølsemagle S, og som de største antal 24/7 770 trk og 26/7 462 trk Asserbo S. Sidste set 10/11 Saltbækvig.

Svaleklire (*Tringa ochropus*)

Vinterforekomster: 12/1 1 Kbhvn og jan 3 ØJ. Sidste set ult okt NJ.

Tinksmed (*Tringa glareola*)

Set så sent som 11/10 2 Ulvedyb NJ og 13/10 2 Ølsemagle S. 1 observation pr nov NJ bør som første novemberagttagelse for SU.

Mudderklire (*Tringa hypoleucos*)

11/5 anslået ca 400 nattrækkende over Sønderborg SJ på 1/2 time. Max sås i efteråret Ølseagle S med op til 73 individer. Iøvrigt en del meget sene rapporter: 26/10 1 Nivå S, 26/10 1 NJ, nov 2 NJ, 5/11 1 Vidå SJ og endelig et individ så sent som 29/12 Tåstrup.

Rødben (*Tringa totanus*)

En del overvintrende, således 124 NJ i jan og enkelte S, SJ, M. Som hos Mudderklire et stort nattræk 11/5 ca 700 Sønderborg SJ. I dec. 2 SJ, 57 NJ og 2 M.

Sortklire (*Tringa erythropus*)

I maj 64 NJ, heraf 3/5 19 Ulvedybet. Iøvrigt set så tidligt som 28/3 SJ, hvor der også er fl. i april. 11/5 ca 50 over Sønderborg på den store klirenat. Normalt efterår med sidste 2/11 3 Østerild NJ.

Hvidklire (*Tringa nebularia*)

Første set pr april, sidste så sent som 21/11 1 Eskildsø S.

Terekklire (*Xenus cinereus*)

1 iagttagelse, som skal godkendes af SU. Næppe nogen beskrivelse, selv om den er set af en mindre ornithologisk folkevandring.

Islandsk Ryle (*Calidris canutus*)

Enkelte forårsiagttagelser fra Østdanmark og NJ. Fra efteråret en del trækkende på Sjælland, max 26/7 282 Asserbo S - men de afgørende efterårstal savnes fra Blåvand. I med-ult sep op til 3000 i Vadehavet. Enkelte set indtil pr dec, sidste 8/12 1 Ølseagle S.

Sortgrå Ryle (*Calidris maritima*)

3/2 19 Saltholm, hvor der vinter-forår jævnligt er set op til 14 ex. Iøvrigt flest forårsiagttagelser fra NJ, max 17 Harboøre og flere småflokke på op til 10 ex. smst. I efteråret 44 NJ og ellers spredte enkeltiagttagelser fra det øvrige land.

Dværgryle (*Calidris minuta*)

En del forårsobservationer: med maj- pr juni max 12 Ølseagle og max 10 Kongelunden. med maj 32 NJ + 13/4 11 Aggertange. med maj 1 Møn. Efterårstrækket uden særlige data, dog ialt 652 NJ med kulmination med aug - pr sept. Sept op til 50 rast Ølseagle. 17/10 1 fundet død Skagen.

Temmincks Ryle (*Calidris temminckii*)

Op til 41 Ølseagle om foråret, ellers kun småflokke. Ingen bemærkninger til efterårstrækket, sidste sås 5/10 2 Møn - ret sent.

Almindelig Ryle (*Calidris alpina*)

Flere overvintrende end normalt, bl.a. 200 Enø S og 380 Saltbækvig S. Flere store forekomster første halvdel af april: 50-100.000 Højer SJ, 12-15.000 Ulvedybet NJ og 10.400 Aggertange NJ. En trækbølge i maj gav op til 2.400 Kongelunden, Khvn. Dette er udmærket for Østdanmark. Stort træk af gamle fugle ult juli: bl.a. 27/7 2525 Kongelunden og 27/7 2355 Asserbo Strand. Rastende noteredes bl.a. 27/7 4.000 Ølseagle. Normalt ungfugletræk. 26/9 140.000 Rømødæmningen. Senere en del overvintrende, bl.a. op til 1000 Fyn.

Krumnæbbet Ryle (*Calidris ferruginea*)

Sås dagligt ult maj - pr juni i Østdanmark med op til 5 ex Kongelunden, Ølseagle Kbhvn og Møn. 1 observation 2/6 Skagen. Arten må siges efterhånden at være en fåtallig, men regelmæssig forårstrækgæst i Østdanmark. Mange gamle fugle på trækket ult juli, bl.a. op til 72 Kongelunden, 57 Ølseagle og 20-30 flere andre steder på Sjælland. Et meget dårligt ungfugletræk med kun en eneste observation efter primo sept, 21/9 1 NJ.

Sandløber (*Calidris alba*)

Enkelte på forårstræk i Jylland og maj-juni op til 8 Ølseagle. Kun få uinteressante data fra efteråret. 27/10 ses sidste fugl i Østdanmark. NJ har stadig 15 i dec.. Blåvandsmaterialet savnes her.

Kørnløber (*Limicola falcinellus*)

Usædvanligt mange i år. Forår: maj-juni 3-5 Ølseagle, 18/5 1 Hyllekrog LF, 20/5 1 Avedøre Kbhvn og 2/6 1 Jersie Strand Kbhvn. Efterår: ialt 33-42 fugle juli-pr sept fordelt således: 14-17 Kongelunden, 5-9 Ølseagle, 1-2 Køge Nordstrand, 5-6 Møn og 5 NJ (helt usædvanligt), 20/7 1 Salthammer B, 8-10/8 1 Tryggelev Nor, Langeland og 13/8 1 Præstø Fed S.

Brushane (*Philomachus pugnax*)

17/2 1 Vidå, ellers ankomst ult marts. Større forekomster: ult april 1280 Vidå SJ, maj op til 520 Vidå og op til 600 Halager NJ. Efterårstrækket gav op til 500 Tissø og 215 NJ i aug. Sås jævnlige ved Tissø til hen i dec., bl.a. 9/12 5 ex.

Klyde (*Recurvirostra avosetta*)

Ankomst 16/3 Bygholm NJ. I aug op til 1500 Rømhøddæmningen SJ. Sidste østnatiske forekomst 1/10 1 Ølseagle S er sent her.

Thorshane (*Phalaropus fulicarius*)

27-29/12 1 Vildsund NJ er eneste iagttagelse.

Odinshane (*Phalaropus lobatus*)

Virkeligt mange i år. Ialt ca 20 på forårstrækket: 30/4 1 NJ, 23/5-6/6 ca 10 Ølseagle (4 hunner 31/5). 31/5 i Tåsinge F, og pr juni 3 Saltholm, min 4 Kongelunden og 1 Neksø Sydstrand B. Ialt ca 40 i løbet af efteråret: første 26/7 1 Asserbo Strand S. 30/7 1 Kelds Nor F. 1/8 første set Ølseagle. Regelmæssig her aug-sept med op til 18/9 14 ex ! og ialt min 17 fugle, heraf også 2 oktoberfugle, henhv. 1. og 14/10. Desuden 10/8 1 Kongelunden, 22/8 2 Salbækvig og i aug-sept ialt 9 NJ samt 2 Kelds Nor F og 1 Hyllekrog LF. På Møn sås min 5 fugle og 1 plaskede rundt 22-30/9 Damhussøen, Kbhvn.

MAGEFUGLE

Dette afsnit er visse steder ret summarisk, da den manglende rapport fra Blåvand for flere arters vedkommende har reduceret materialet til halvdelen eller mindre i forhold til tidligere år.

Storkjove (*Stercorarius skua*)

Almindeligvis en sjælden, men regelmæssig trækfugl med gennemsnitlig omkring 30 iagttagelser pr. år. Meget få i år: 8/9 1 Hanstholm, 8/9 1 Ørhage NJ (samme ?), 21/9 1 Fiil Sø. I februar fandtes et dødt, men næsten intakt eksemplar på Saltholm. Kun tre tidligere egentlige vinterforekomster.

Mellemkjove (*Stercorarius pomarinus*)

Ialt 8 rapporteret fra NJ: 11/8 1 Tranum, 17/8 1 Hanstholm, 4/9 1 Ørhage, 8/9 3 Hanstholm, 20/10 1 Tranum og 25/10 1 Hanstholm. Tallet lidt under normalen.

Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)

Forår: Flere iagttagelser end sædvanligt trods det manglende Blåvandsmateriale. Efterår: ingen kommentarer, men man bør erindre, at Blåvandsmaterialet her normalt udgør 400-800 fugle.

Fordeelingen af iagttagelserne fremgår af nedenstående:
(Af 242 i sept er alene 8/9 179 Hanstholm)

	april	maj	juni	juli	aug.	sept.	okt.	ialt
<u>Øst danmark</u>	0	10	2	16	6	9	4	47
<u>Vest danmark</u>	21	53	4	12	9	242	2	343

Månedsfordeling af Almindelig Kjove (*Stercorarius parasiticus*)

Lille Kjove (*Stercorarius longicaudus*)

I maj er 2 fugle set på Møn. Beskrivelse er tilsendt SU. Desuden 2 observationer fra NJ primo sept med 1 dags mellemrum.

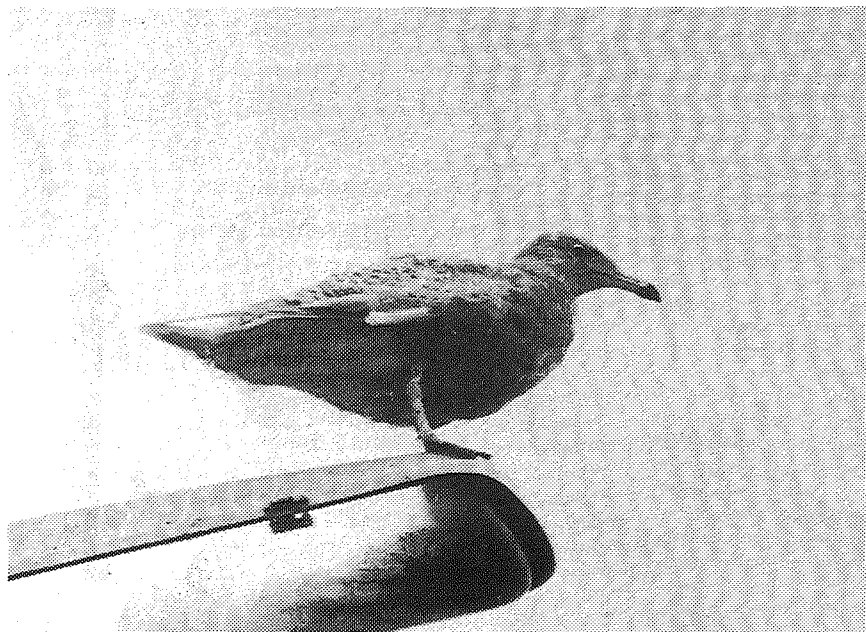
Svartbag (*Larus marinus*)

Forsøgt optalt flere steder i Nordsjælland og Københavnsområdet: dagligt op til 50 Gilbjerg og Rørvig. Ved Kongelunden forår: 1-30 dagligt - i efteråret flest sept. dagligt over 200 og i det øvrige efterår dagligt 50-100.

Sildemåge (*Larus fuscus*)

Ankomst medio marts de fleste steder. Arten er sjælden i Kongelunden, men i år set 10/3 1, 18/7 1 og 10/8 2. 31/12 1 Ishøj er usædvanligt både sted og tidspunkt. Iagttagelsen er godkendt af SJ. I NJ er den engelske race set en del gange.

Sølvmåge (*Larus argentatus*): Ingen kommentarer.

Hvidvinget Måge (*Larus glaucoides*)

Forår: 2/1 1 Rønne B (første iagttagelse fra Bornholm), 11/4 1 Hanstholm, 14-17/4 1 Bygholm NJ, 17-28/4 1 Skagen.
Efterår: 20/10 1 Vejle Inderfjord ØJ (usædvanligt), 23/10 Hanstholm, 28-29/12 1 Vildsund. Kun oktoberfuglen fra Hanstholm var adult.

Grønåge (*Larus hyperboreus*)

Forår ca. 10 iagttagelser NJ. Heraf må dog en del fra Bygholm, Skagen og Hanstholm tilskrives gengangere. Kun 2 observationer fra maj. 2/3 1 (2A) + 1(3A) Kongelunden er temmelig usædvanligt. Fra efteråret foreligger kun få iagttagelser, alle fra NJ: juli 2, aug. 3, sept 1, okt 1, dec 3.. Ialt kun to observationer af adulte fugle og sammenlagt ret få iagttagelser i forhold til tidligere år.

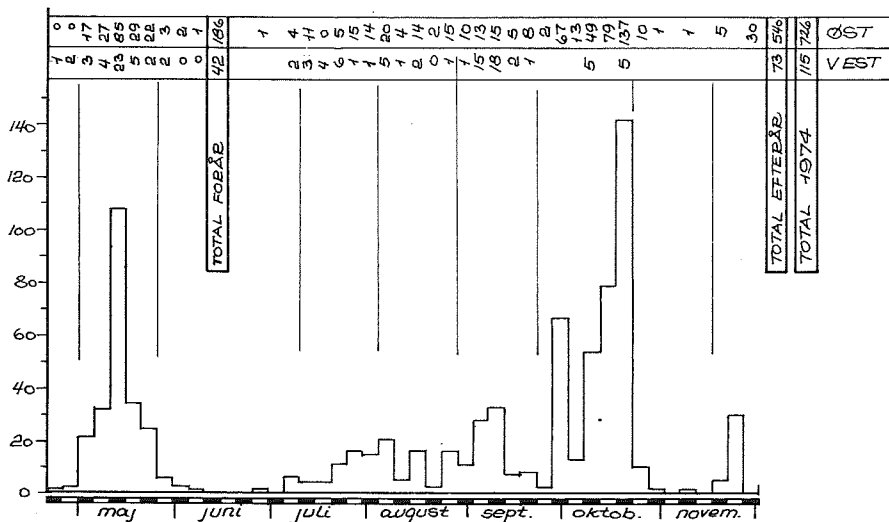
Stormmåge (*Larus canus*) Ingen kommentarer.

Høttetmåge (*Larus ridibundus*)

Tilfældige kommentarer: almindeligst trækkende måge ved Gilbjerg og Rørvig. Den årlige rede-tælling i Brabrand Sø ØJ viste 2625 reder.

Dværgmåge (*Larus minutus*)

Som sædvanligt mange iagttagelser. Det væsentligste materiale stammer fra Ølseagle, hvor arten optræder talrigt hvert år især omkring månedsskiftet september-oktober og igen i midten/slutningen af oktober. Man bemærker, at næsten alle vestdanske efterårsagttagelser falder i september, hvilket formentlig skyldes de ret få storme. Samtlige årets iagttagelser er medtaget nedenfor.

Dværgmågens forekomst i Danmark 1974. Søjlerne angiver totalen i fem-dages perioder. Øverst fordeling og sammentælling for Øst- og Vestdanmark. Der er set bort fra iagttagelser fra Vejlerne NJ i yngletiden.

Sorthovedet Måge (*Larus melanocephalus*)

Arten expanderer kraftigt, og vi opfordrer til at huske indsendelsen af beskrivelse. Samtlige observationer medtages her. Observationer, som endnu ikke er godkendt af SU angives i parentes:

3/2 1 ad Avedøre Holme, (28/2 1 juv Nibe NJ), 16/3 1 juv Aflandahage, (6-9/4 1 ad Reersø S), (med maj 1 ad Farø S), (31/5 2 ad Øringe, Vordingborg S), (19/12 1 juv Aflandshage S) og (27/12 1 juv Blåvand VJ)
3/5 2 ad. imellem Stormmåger på Det Inddæmmede Areal S.

Ride (*Rissa tridactyla*)

Yngel: 14 par forsøgte at yngle i Hanstholm havn. Rederne blev skyllet bort. På Sarreklit NJ har adskillige par gennemført yngel og på Nordre Rønner er optalt 68 reder.

Forår: 19/5 1 Birkepøl, Als SJ er meget usædvanlig (og midt i Dværgmågens træktid!)

Efterår: meget få iagttagelser, men med noget større geografisk spredning således bl.a. truffet i de indre farvande ved Køge Bugt, Sydsjælland og Langland. Riden er sjælden og åbenbart ikke vellidt i Kongelunden: 15/7 ses 1 ad - 17/7 findes 1 ad skudt. 11/11 og 14/11 ses 1 juv og minsandten 17/11 findes 1 juv skudt !

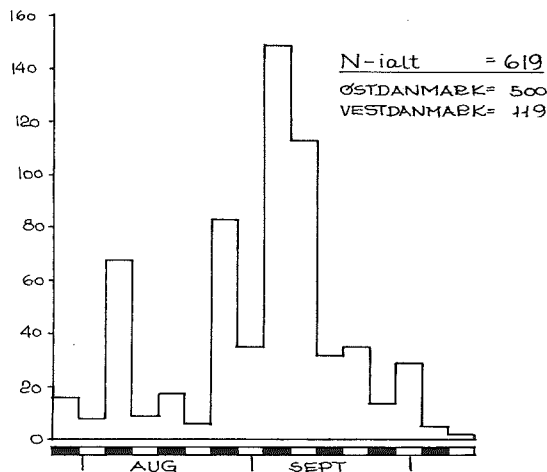
Sabinemåge (*Xema sabinii*)

Kun : 8/9 2 juv Hanstholm. Beskrivelse til SU.

Sortterne (*Chlidonias niger*)

Forår: 1. iagttagelse 10/5 4 Ketting Nør SJ. Spredte iagttagelser af 1-10 fugle over det meste af landet. Ialt ca. 120 fugle udenfor ynglelokaliteterne. En enkelt større koncentration: 19/5 35 Gudmindrup SØ S. På ynglelokaliteterne i de østlige Vejler NJ synes bestanden uændret de senere år, max er set 29/5 190. Desuden har arten muligvis ynglet på 2-3 nye lokaliteter.

Efterår: Samtlige iagttagelser er medtaget i nedenstående diagram. Hovedparten af de iagttagne fugle er ungfugle:

Hvidvinget Terne (*Chlidonias leucopterus*)

Alle iagttagelser nævnes. Endnu ikke godkendte anføres i parentes: 29/5 1 Busemarke SØ M, 23-28/8 1 juv Ølseagle S (næsten årlig her), (24/9 1 Ulvedyb NJ) og 30/9-1/10 1 juv Ølseagle S. Arten forekommer i stigende antal her i NV-Europa.

Sandterne (*Gelochelidon nilotica*)

Fra landets eneste ynglelokalitet meldes om en god ynglesæson og en tidlig iagttagelse: 12/4 1 NJ. Udenfor yngle-og fourageringsområderne er kun meldt følgende: 12/5 1 Frøslev SJ, 16/5 1 Lebøl SJ og 30/7 1 Ølseagle. Arten er sjælden på øerne.

Rcvterne (*Hydroprogne caspia*)

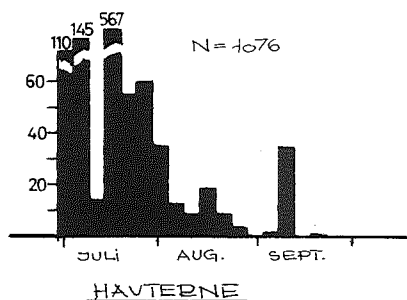
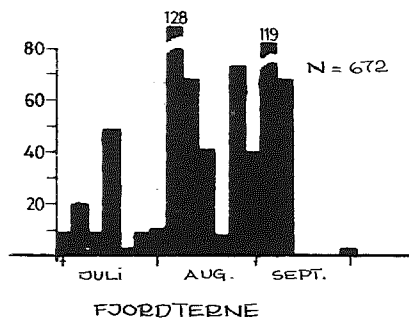
Ialt 72 fugle iagttaget, heraf 10/7 17 ! Slettestrand NJ. Forekomsterne normalt fordelt med flest Bornholm B og Sjælland S samt Nordjylland. Månedsfordeling af iagttageslerne: maj: 3, juni: 7, juli: 29, august: 26 og september: 7.

Fjordterne (*Sterna hirundo*)

Se nedenstående diagram og læs kommentar under Havterne. Herudover bør nævnes, at arten er iagttaget på flere indlandslokaliteter end sædvanligt i Østjylland ØJ og på Sjælland S. Ingen yngleoplysninger.

Havterne (*Sterna paradisae*)

De senere års grundigere studier har vist, at Havterne drager tidligere mod syd end Fjordterne. Førhen var man af den modsatte opfattelse. Nedenstående kurver for de to arters forekomst i NJ viser klart forskellen i de to arters træktid.

Dværgterne (*Sterna albifrons*)

Tidligste iagttagelse: 28/4 7 Skagen. Ingen konkrete oplysninger om yngleforhold. På efterårstrækket meldes negativt fra Sjælland: maximum 14/8 30 Ølseagle er kun halvdelen af tidligere års maximum. Til gengæld er der i juli set op til 22 ad + 7 juv på indlandslokaliteten Vallensbæk Mose S, hvor arten ikke yngler.

Splitterne (*Sterna sandvicensis*)

Tidligste forekomst: 15/3 5 Kaløvig ØJ. En usædvanlig iagttagelse fra Bornholm: 12/5 50 trækkende Boderne B. Herfra findes kun 1 tidligere forårs iagttagelse. Ingen yngleoplysninger. Erkelte indlandsobservationer fra Sjælland og Nordjylland.

ALKEFUGLE

Alk (*Alca torda*)

De fleste iagttagelser er fra ØJ, SJ og Nordsjælland. Kun iagttagelser fra de indre farvande. Af større tal kan nævnes: feb.-"sommer" 15-20 Vejle Fjord ØJ og okt. 96 Rørvig S.

Søkonge (*Plautus alle*)

2/1 1 dødfundet Rønne B, 27/7 1 Mandø SJ, 25/10 1 trk. Kors-hage S, 26/10 1 trk. Gilbjerg S og 10/11 1 dødfundet Aflands-hage S.

Lomvie (*Uria aalge*)

Få enkeltobservationer fra de indre farvande. Ialt 24 forår (feb-maj) og 8 efterår (okt), heraf 15 fra B i maj.

Kortnæbbet Lomvie (*Uria lomvia*)

5/8 1 dødfundet Agger Tange NJ skal for SJ.

Tøjst (*Cephus grylle*)

Spredte observationer fra de indre farvande året rundt. Flest fugle set i okt. med ialt 29 ex., heraf 17 fra B.
Ingen oplysninger om yngel.

Lunde (*fratercula arctica*)

"Forår" 1 skudt Østmøn M, 16/8 4 Agger Tange NJ og 25/10 1 trk. Korshage S.

DUER

Turteldue (*Streptopelia turtur*)

Forår: Årets første 10/4 NJ. Det største rykind - ikke helt så kraftigt som de foregående år - kom med. maj og i tiden frem til udgangen af juni sås 33 ex., flest i NJ: 23. Derefter blot 12/7 1 Rågeleje. I yngletiden sås 3 par og 2 hanner hørtes på Sjælland.
Efterår: kun 2 iagttagelser - 7/9 1 Hovvig S og 18/10 2 Sjælland.

Tyrkerdue (*Streptopelia decaccto*)

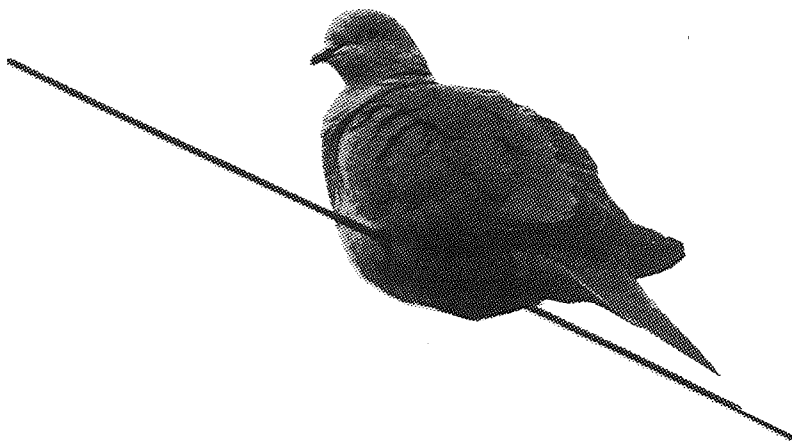
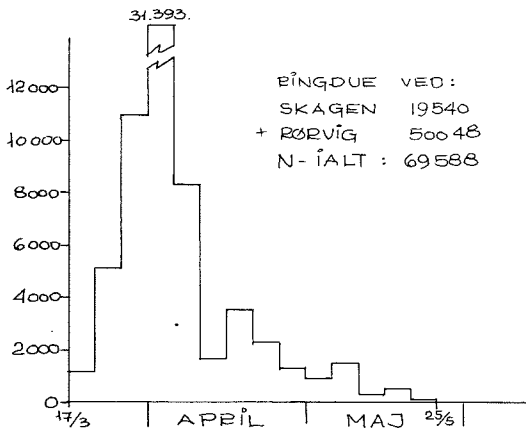
Forår: træktoppe med. april og prim-med maj ved Rørvig, samt ult ult april- prim maj Gilbjerg. Forskellen er vel et udtryk for at det meste "træk" kun foregår over kortere strækninger. Helt uden for numrer sås 6/5 100 udtrækkende Skagen - et tal, der nok vil kunne få mange trækobservatører til at misse med øjnene. Forekomsterne af store efterårsflokke er vel efterhånden et kendt fænomen, dog er der blot rapporteret okt-dec 500 Kongelunden og 23/11 250 Dragør.

Huldue (Columba oenas)

Enkelte vinteriagttagelser: 8/1 8 Bjergby NJ. 30/1 1 Mcesde Havn S, samt 3/2 4 St. Magleby S. Forårstrækket forløb kraftigere end sædvanligt med maximum i sidste halvdel af april. Ved Skagen trak 488, flest 1/4 25, ved Mcesgård trak ialt 75, ved Rørvig ialt 1665, flest 16/3 615 og ved Gilbjerg trak ialt 1530, flest 16/3 636. Derudover noteredes ingen steder over 25, dog 11/4 250-350 Østerlars B., hvilket er bemærkelsesværdigt sammenlignet med trækket i det øvrige land. Efterårstrækket svigtede - første iagttagelse 18/8 4 Kongelunden, Af flokke over 25 kun: 2/10 53 Utterslev S, 26/10 29 Ishøj og 25/11 32 Ejlemaede S Ø S.

Ringdue (Columba palumbus)

Forårsmaxima: 1/3 10.000 Lyngbygård ØJ, 3/4 15.025 Rørvig og 3/4 12.900 Gilbjerg. Se endvidere figuren, der viser det samlede træk fra Skagen og Rørvig, fordelt i femdages-perioder i tidsrummet 17/3 - 25/5. Efterårsmaxima: 2/10 30.525 Utterslev og 14/10 10.000-11.000 Dueodde B.

GØGE

Gøg (*Cuculus canorus*)

Mange aprilfugle: 21/4 1 Ulvshale M, 24/4 1 Utterslev, 27/4 1 Skagen og 30/4 1 Rørvig. Første hun ikke konstateret før 14/5. Fra efteråret omtales 2 septemberforekomster: 2/9 1 rød Rørvig og 12/9 1 Kongelunden. Sidste adulte fugl ved Rørvig set 28/8.

UGLER

Slørugle (*Tyto alba*)

De milde vintre synes at have haft en positiv indvirkning på ynglebestanden, men flere iagttagelser kan også være på grund af øget eftersøgning af ugler i store områder. Dette er sket i ØJ. Iagttagelser 25/8 Aflandshage Kbhvn og 11/10 Ibsker B fortjener at blive nævnt.

Spurveugle (*Glaucidium passerinum*)

15/10 1 Kongelunden S, 8/11 1 Utterslev Mose S, 10/11 1 Teglstруп Hegn S, 25/12 1 Mølleåen, Lyngby S, 30/12 1 Kongelunden S. Begyndende invasion, mange fugle set i Skåne, Sverige

Kirkeugle (*Athene noctua*) Ingen kommentarer.

Natugle (*Strix aluco*)

13-14/4 1 hørt Skagen er ny for stedet. Desuden 15/10 1 Kongelunden, hvor arten ellers sjældent ses.

Skovhornugle (*Asio otus*)

Årets største koncentration: 12/12 25-30 Stallerup ØJ.

Mosehornugle (*Asio flammeus*)

Ialt meldt lidt over 200 iagttagelser fordelt som følger: jan 31, febr 45, marts 31, april 27, maj 18, sept 1, okt 37, nov 13, dec 11. (Kun månedligt max-tal medregnet, hvis lokaliteten har huset fugle i længere tid). Af enkeltiagttagelser bør nævnes: 26/1 20 Aggertange NJ og 14/10 11 trk Dueodde B.

Perleugle (*Aegolius funereus*)

29/6 1 Skagen er 2.sommerforekomst i NJ. Invasionen i Mellemsverige (Edelstam et al. 1975) har kun sat mindre spor i Danmark: 20/10 1 Almindingen B, 3/11 1 Tisvilde Hegn S, 13/11 1 (usikker) Brøndbyskoven Kbhvn og 30/11 1 Kongelunden. Sammenholdt med forekomsten ved Falsterbo Sverige (Roos 1975) synes det klart, at invasionen er stoppet nordligere og kun få har forsøgt at krydse Øresund.

SKRIGEFUGLE

Natravn (Caprimulgus europaeus)

Ynglebestanden synes uændret i Jylland. I år er blot 2 hørt spillende i Tisvilde Hegn og Asserbo Plantage mod op til 8 tidligere . Desuden 2-3 spillende Grib Skov. Trækket normalt, dog er 10/4 1 Fynshoved meget tidligt.

Mursejler (Apus apus)

De største tal fra forårstrækket var 14/5 4000 Gilleleje og 1/6 10 000 Skagen. Med juli foregik der et meget kraftigt sommertræk over Sydøst-Danmark, således 14-17/7 min. 60 000 Falsters østkyst og 16/7 5000 Oringe S. Flere oktoberfugle, den sidste 15/10 1 Dueodde B.

Alpesejler (Apus melba)

5.-10/9 1 Stubshage, Falster LF, 23/9 og 26/9 1 Korsør. Muligvis samme fugl i alle tilfælde

Isfugl (Alcedo atthis)

Uden for det midtjyske yngleområde er meldt om vinteriagtt. fra NJ (6) og S (14-17), medens B har 1-2 forårsfugle og F 4. Ynglepar er fundet i NJ (sands. 4), F (2) og Kbh. (2), det sidste er usædvanligt. Fra Vejle amt er følgende indløbet: "bestanden ved Kolding Å synes halveret i forhold til 73, sandsynligvis pga rottefælder på pæle, hvilket har kostet 18 Isfugle livet i 1974!!!! " Det må da vist være ulovligt. Hold udkig efter sådanne overgreb og meld lovovertræderne. Efteråret gav bl.a. 17 NJ, 10 LF (7 ringm.), 6-8 S og enkelte fra B og M.

Biæder (Merops apiaster)

31/5 1 Skagen og 5/6 2 Hjelm ØJ.

Ellekrage (Coracias garrulus)

25/5 1 Pedersker B og 9/6 1 Ryeng, Arresø S.

Hørfugl (Upupa epops)

Ult. marts 1 Liselund M og 2 Gedser LF. April 2 Nordfyn og 1-2 Vestsjælland. 1/4-21/5 hele 15 iagtt. fra B (gengangere??). Maj 4 Falster, 7/5 1 Nørreskov SJ, 7/5 1 Hjelm ØJ, 15-19/5 2 M samt ult. november 1 Hyllekrog.

SPÆTTER

Grønspætte (Picus viridis)

Blot et par forekomster fra Skagen: 1 rastende i længere tid i foråret og 1 (samme?) udtrækkende 16/4. 16/10 1 mulig indtrækkende sammesteds.

Ynglebestanden i Vejle amt er på min. 100 par.

Stor Flagspætte (*Dendrocopos major*)

Optræk til invasion 11-18/10 Skagen; iøvrigt mere fåtallig end normalt.

Lille Flagspætte (*Dendrocopos minor*)

I foråret 1 par B og 1-3 ynglepar M, iøvrigt 14 ex., heraf april 6 Skagen. Ialt 25-30 efterårsfugle. Igen i efteråret 74 var der mange fugle ved Falsterbo (Edelstam et al. 1975). Disse "invasioner" er nu så regelmæssige, at de må betragtes som et led i artens igangværende ekspansion.

Sortspætte (*Dryocopus martius*)

På forårstrækket 9 Gilleleje og 3-5 Rørvig, hvor 2-3 par har gjort yngleforsøg. Fra Vestsjælland er rapporteret 7-8 vinter- og forårsfugle samt et par fra sommeren. Uden for yngleområderne er desuden meldt 2 i foråret fra NJ og 1 i marts fra M. Optræk til efterårsinvasion på S samt 13/10 1 SJ.

Vendehals (*Jynx torquilla*)

Første 11/4 1 Rørvig. Trækket kulminerede i Østdanmark 3-4/5 med enkelte fugle til 20/5, bl.a. 3/5 16 Klinteskoven M, 4/5 9-13 Rørvig, forårstotalen her 22-29, 4/5 9 Saltholm. Max. på Skagen blev 19/5 11 Skagen, ialt 57 forårsfugle her (gængangere?). 25-30 ynglefund fra det meste af landet. Efterårstrækket normalt, årets sidste 11/10 1 M og det er sent.

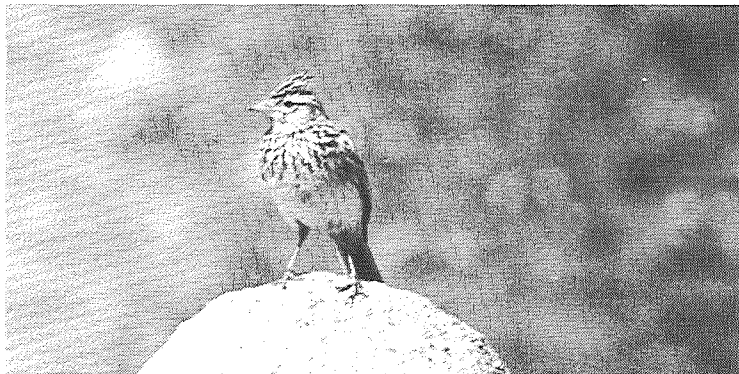
SPURVEFUGLE

Toplærke (*Galerida cristata*): Ingen kommentarer.

Hedelærke (*Lullula arborea*)

Fra forårstrækket er meldt følgende totaler: Skagen 25, Rørvig 152, Møn ca. 105 og Gilleleje 214, generelt lidt over middel. Derimod kun få i efteråret, flest i Kongelunden: 66 ex.

Sanglærke (*Alauda arvensis*): Ingen kommentarer.

Bjerglærke (*Eremophila alpestris*)

Som vanligt ringe forårstræk, ialt 385 ex. Den sidste 27/4 mod normalt med. maj.

På efterårstrækket er de første set allerede 22/9 8 Aggertange NJ. Ialt er ca. 1800 meldt. NJ har som altid flest: 1400 ex.

Som i 1972 (Søndergaard et al. 1973) kulminerer trækket med. okt. i Jylland mod med. nov. i Østdanmark.

Landsvale (*Hirundo rustica*)

De første 22/3 1 Hjelm og 3/4 1 Gilleleje meget tidlige.

Fra november er meldt hele 29 ex. med den sidste 22/11 1 Røsnæs S.

Bysvale (*Delichon urbica*)

Første 12/4 1 NJ. Stort forårstræk med bl.a. 11-15/5 2289 Skagen og tre dage med. maj med over 1500/dag ved Gilleleje.

Fra efteråret nogle meget sene iagtt. 16/11 1 Hanstholm, 16/11 3 Balka søbad B, 17/11 4 Nordals SJ, 21/11 1 Århus og 23/11 1 Rørvig S. (Forbindelse med svalekatastrofen i Alperne pri. okt??)

Digesvale (*Riparia riparia*)

Første 8/4 1 Utterslev Mose S. Forårskulmination med. maj 1725 Gilleleje. Årets sidste set 1/10, normalt.

Guldpiprol (*Oriolus oriolus*)

Første 11/5 1 Paradisbakkerne B. Iøvrigt flere fugle end normalt.

Ravn (*Corvus corax*)

28 ynglepar i Vejle amt, en kraftig stigning fra 13 par i 1970. Endvidere 1 par på Sydfyn og iøvrigt flere end normalt på Øerne: 15/2 2 Nordfyn, 29/3 1 Ladby F, 7/4 2 Nordfyn, 20/4 1 NØ Rørvig samt 25/8 1 Gedser.

Sortkrage (*Corvus corone corone*)

Uden for SJ er rapporteret 156 ex. fordelt som følger: NJ 82, heraf 30/3-24/5 29 Skagen, ØJ 19, F 8, S 44, M 1 og B 2.

Endvidere melding om et blandet ynglepar i Busemarke Mose M.

Gråkrage (*Corvus corone cornix*)

Nogle totaltal fra forårstrækket: Skagen 48 475 (langt over normalen), Moesgaard ØJ 5-6000, Rørvig S 19 030 og Gilleleje 14 670. Et stort, sent træk var 23/12 2500 Sø Kraghede NJ.

Råge (*Corvus frugilegus*)

Nogle store flokke på overnatningspladser: 4/10 2500 Højris NJ, 24/10 4500 Høruphav SJ og 29/10 1500 Højris NJ.

Allike (*Corvus monedula monedula*)

Mange på forårstrækket: Skagen 4460, ØJ 4500-5000, Utterslev Mose S 800, Kongelunden 108, Rørvig S 28 900 og Gilleleje 18 225. 11/3 7100 Rørvig S på 6 timer er vist dansk rekord. Der er meldt om overnattende fugle to steder: pr. sep.-ult. okt. 400 Utterslev Mose S samt 21/4 2000, 16/9 75, 4/10 4000, 29/10 5000, 30/11 4000 og 29/12 4000 alle fra Højris NJ.

Halsbåndsallike (*Corvus monedula soemmerringii*)

6/1 og 10/10 1 Utterslev Mose S og 17/12 1 Brabrand sø ØJ.

Husskade (*Pica pica*): Ingen kommentarer.

Nøddekrige (*Nucifraga caryocatactes*)

Vinter og forår opholdt 1 par sig samme sted i Himmerland, mulighed for yngel. Fra foråret iøvrigt: 10/4 1 Hjelm, 9/5 1 Gjerrild ØJ og 10/5 1 Halskov Rev S.
I efteråret en mindre invasion i SJ: 20/10 1 Trillen SJ, 21/10 3 Lambjerg Indtægt SJ og pr. sep.-med. okt. 10-12 ex. Jejsing SJ. Desuden 7/10 1 Halskov Rev.

Skovskade (*Garrulus glandarius*): Ingen kommentarer.

Musvit (*Parus major*).

I marts trak ved Gilbjerg hele 5-6000, hvoraf 23/3 2-3000 Gilbjerg må være Danmarksrekord for trækkende Musvitter.

Blåmejse (*Parus caeruleus*): Ingen kommentarer.

Sortmejse (*Parus ater*): Ingen kommentarer.

Topmejse (*Parus cristatus*)

Bortset fra Als-rekord med 5 ynglepar, ingen kommentarer.

Sumpmejse (*Parus palustris*): Ingen kommentarer.

Halemejse (*Aegithalos caudatus*)

Blot et stort træktal: 20/10 62 S Birkepøl SJ.

Pungmejse (*Remiz pendulinus*)

2 reder fundet + 2 observationer skal for SU.

Spætmejse (*Sitta europaea*): Ingen kommentarer.

Træløber (*Certhia familiaris*): Ingen kommentarer.

Korttået Træløber (*Certhia brachydactyla*)

Uden for SJ er kun meldt om 24/2 1 syngende Suså S og 27/4 1 syngende Kongelunden (sandsynligvis denne art).

Vandstær (*Cinclus cinclus*)

Forårstrækket normalt, sidste fugl 28/3 1 Nykøbing Mors NJ. Mindst 1 ynglepar i Himmerland NJ og vist et par stykker på B. Første efterårsfugle 12/10 1 Faddersbøl Kanal NJ og 12/10 1 Suså S. Efterårstrækket kulminerede 2-11/11.

Gårdesmutte (*Troglodytes troglodytes*): Ingen kommentarer.

Skægmejse (Panurus biarmicus)

Ekspanderer stadig kraftigt i både Danmark og Sverige, f.ex. er der i Tåkern 1974 500 ynglepar og ca. 5000 fugle om efteråret (Holmbring 1974 og 1975).

Følgende steder er ynglepar fundet: Vejlerne min. 8-15, Søndervig NJ 19-21, Brabrand sø ØJ min. 1, Tryggelev Nor F 1-2 og Busemarke Mose M 2-5. Endvidere 2-3 andre steder i NJ og 1 par på S, men ingen meldinger fra SJ.

Uden for ynglepladserne er desuden meldt følgende: 17/2 1 Gærdersøen F, 2/6 2 Borreby Mose, juli-dec. 491 iagtt.(!) NJ, 6/10 4 Kysing Fjord ØJ og 30/11 1 Borreby Mose S.

Misteldrossel (Turdus viscivorus)

En rigtig vinteriagtt.: jan. 1 Stallerup Sø ØJ.

De første forårsfugle var 2-12/2 5 M og 10/2 4 Kraghede NJ.

Kun ganske få på forårstrækket, hvor de største tal var 30/3 185 Gilbjerg, 2/4 74 Rørvig S og 2/4 40 Skagen. Bedste forårstotal kom fra Gilbjerg med ialt 1183 ex.

Sjagger (*Turdus pilaris*)

Normalt forårstræk: NJ har ialt 25 000, bl.a. 4/5 1320 Skagen. Største tal på S var 3/5 3100 Nivå S, medens totaltallene fra Gilleleje 5160 og Rørvig 6880 ikke er unormale.

Ynglefund to steder i Vendsyssel NJ, et sted på B og en koloni i Thy NJ.

De første efterårsfugle var 25/8 60 østerlars B og 25/8 65 Det Inddæmmede Areal S. Iøvrigt meget store antal efteråret igennem, de største antal var: 13-17/10 18250 NJ, 26/10 11 000 trk. Ishøj S, 26/10 15 000 Det Inddæmmede Areal S, omkring 1/11 "kæmpeflokke" SJ, 6-11/11 12 000 NJ, 17/11 3500 Als SJ, 30/11 5500 fløj til overnatning i Vestskoven S samt dec. 5000 Utterslev S.

Sangdrossel (*Turdus philomelos*)

Fra jan.-feb. følgende: 3/1-23/2 3 iagtt. M, 14/2 1 Søttrup NJ, 16/2 1 Kbh., 16-27/2 3 iagtt. af ialt 4 ex. Rørvig S samt 24/2 og 27/2 1 Utterslev S.

Forårets største tal: 1-5/5 2050 NJ, 3/5 900 Nivå S, 3-6/5 2-3000 rst. Klinteskoven M og 4/5 305 Gilleleje.

Fra dec. følgende 4 obs.: 14/12 1 Kongelunden, 17/12 1 Haslev S, 24/12 1 syngende Porsemosen S og 29/12 1 Haslev S.

Vindrossel (*Turdus iliacus*)

De største tal fra forårstrækket: 23/3 2400 Gilleleje, 7/4 1100 Nivå S og 8/4 3000 rst. Vallensgård Mose B. Flere maj-fugle og forårets sidste 9/6 1 Kongelunden.
En syngende fugl på M i juli og mulige ynglefund i Vendsyssel NJ og ved København S.
Normalt efterårstræk: med.okt.(efterårsferien) 6000 Skagen, ult. okt. 700 Birkepøl, Als SJ og 26/10 1100 trk. Ishøj S.

Sjagger/Vindrossel (*Turdus pilaris/iliacus*)

26/10 10 000 trk. Stignæs S.

Ringdrossel (*Turdus torquatus*)

Første 22/3 1 Korshage S. Forårstotalen var 434-460 med følgende fordeling:

Skagen	NJ	ØJ	SJ	F	S	M	B	Total
156	92	92-112	17	3	104-110	min.57	5	434-460

I Jylland var kulminationen 10/4 13 trk., 13 trækfors. og 27 rst. Skagen. I Østdanmark var der flest 3/5 med 21 trk. og 5 rst. Korshage S samt 20 rst. Klinteskoven M. I Skåne sås 4/5 75-100 rst. på een eng ved Kullen.

Andre større antal var: 10/4-10/6 25-30 Hjelm, 10-15/4 10-25 Anholt, 11/4-19/5 34 Norddjursland, hvorefter 9/5 14 Gjerrild ØJ. På S sås i løbet af foråret: 55-59 ex. Rørvig (rekord her), 16 ex. Gilbjerg og 8 ex. Kongelunden. Forårets sidste var 10/6 1 Hjelm og det er sent.

Efterårstotalen var kun 32-34 med følgende fordeling:

NJ	ØJ	SJ	F	S	LF	M	B	Total
5	6-7	1	1	12-13	1	3	3	32-34

Den første var 2/9 3 Helgenæs ØJ og den sidste 17/11 1 trk. Utterslev S.

Solsort (*Turdus merula*): Ingen kommentarer.

Stenpikker (*Oenanthe oenanthe*)

Første 24/3 1 han Skagen. De bedste dage på Skagen: 13/4 93, 15/5 53, 18/5 50 og 19/5 70. Største rasttal: 19/5 113 Gjerrild ØJ. Årets sidste var 2/11 1 Hovsør NJ.
Grønlandsk Stenpikker (*O.o.leucorrhoa*): 2/5 1 sandsynlig Hjelm.

Sortstrubet Bynkefugl (*Saxicola torquata*)

Kun få i år. Dog er 4/1, 13/1, 3/3, 19/10 og omkring nytår 1 han Rands Fjord ØJ mange obs. fra een lokalitet (samme fugl?). Øvrige iagtt.: 14/4 1 han Kongelunden, 30/5 1 han Valbyparken S, med.okt. 1 juv. Hanstholm (set flere gange), 27/10 1 Ishøj Strand og 31/10 1 Kysing Fjord. Også set ved Blåvand, men konkrete oplysninger savnes.

Bynkefugl (*Saxicola rubetra*)

Første 13/4 1 Gilbjerg. Største dage på Skagen: 13/5 104, 18/5 85 og 19/5 145. Efterårsmax. var 12/9 27 Aflandshage og årets sidste 15/10 1 Utterslev Mose.

Rødstjert (*Phoenicurus phoenicurus*)

Kun 1 større antal på Skagen, 18/5 110 rst. og 19/5 65 rst. Endvidere 209 ringmærket på Hjelm i foråret. I år ingen ynglefugle i Kongelunden og i Utterslev mose.

Husrødstjert (*Phoenicurus ochruros*)

Kun få forårsfugle, ialt 12: 11/4 1 hun Skagen, 11/4 1 Hammeren, 13/4 1 han Anholt, 21/4-22/5 4 Hjelm, 13/5 1 hun Hovvig S, 15/5 1 han Skagen, 17/5 1 Gjerrild Stenværk ØJ, 18/5 1 hun Skagen og 21/5 1 hun Knudshoved S. Ingen oplysninger fra Blåvand. Vejle amt har nu 10 ynglepar og i Københavns Sydhavn er hørt 21-25 syngende hanner.

Som vanligt kun få efterårsagtt.: 20/7 1 han Køge Nordstrand, 25/8 1 juv. Asserbo Strand, 15/9 1 ad.han Avedøre Holme, 20/9 1 Knudshoved F, 24/9 1 Kongelunden, 26/9 1 hun/juv. Valbyparken, 29/9 1 han Køge Havn, 13/10 1 hun Nebble M og 14/10 1 han Busemarke M.

Nattergal (*Luscinia luscinia*)

Stadig mange i NJ, 36-40 syngende hanner. 17-24/5 1-4 Skagen. Fortsat spredning mod vest i SJ.

Blåhals (*Luscinia svecica*)

Første 14/4 1 han Hammeren B - meget tidlig. Virkelig mange i foråret, 53-56 ex. fordelt som følger:

Skagen	NJ	ØJ	SJ	F	S	Møn	B	Total
28-31	2	5	0	1	10	4	3	53-56

Og så er Christiansø ikke repræsenteret!

De bedste dage på Skagen: 14/5 4, 17/5 3, 18/5 5-8 og 19/5 12. Næstbedste lokalitet var Korshage S med 4 ex., heraf 2 trk.! Efterårstrækket var til gengæld ringe, kun 6-7 fugle: 29/8 1 ølseagle, 13/9 1 Hovvig bugt S, 14/9 1 Ishøj Strand, 17-18/9 1 ølseagle, 20/9 1 Dyngby Strand ØJ og 23/9 1 Valbyparken S.

Rødhals (*Erithacus rubecula*)

To rekord dage. 3/4 811 ringmærket Hjelm. 4/5 586 ringmærket Hjelm og 210 ringmærket Gilbjerg. Endvidere fra Skåne: 4/5 10 - 50 000 rst. Kullen og 1050 ringmærket Falsterbo.

Græshoppesanger (*Locustella naevia*)

Første 3/5 1 Kertinge Nor SJ. Uden for SJ er ialt 42-44 ex. konstateret, alle syngende hanner i maj - juni med en enkelt undtagelse 4/8 1 Stauningsø S. Fordelingen var følgende:

NJ	ØJ	F	S	M	B	Total
6	15-17	3	17	1	0	42-44

Det er mange fra ØJ og skuffende få fra B.

Flodsanger (*Locustella fluviatilis*)

4/9 1 ringm. Amager Fællid, S. Desuden 3 andre observationer.

Savisanger (*Locustella luscinioides*)

22/4 2 Vidå SJ, maj-juni 2 Vidå SJ (dog 2/6 4 Vidå SJ), 8/5 1 Gråsten SJ, 17/5 1 Brabrand SØ ØJ, 18/5 1 Skagen, 23/5-16/6 1 Gundsømagle SØ S, 15/6 1 Selbjerg NJ, 29/6 1 Skagen, 15/8 2 Vidå SJ og 16/8 1 Vidå SJ, hvilket er det seneste iagttagelsestidspunkt i Danmark.

Drosselrørsanger (*Acrocephalus arundinaceus*)

Et muligt ynglepar på F. Derudover følgende: maj-juni max. 4 ex. Kærup Holme NJ, 18-30/5 1-2 syngende Skarriidsø S, 18/5-15/6 1 Utterslev Mose S (dog 11/6 2 Utterslev Mose S), 19/5 1 Ryeng Arresø S, fra 25/5 1 Trillen SJ, 25/5-30/6 1 Gundsømagle S, 1-6/6 1 Veddelsøen M, 5/6 1 Gjorslev Møllersø S, 5/6 3 Maribo-sørerne LF, 10/6 2 Thurø F, 10-11/6 1 Bastemose B og 14/6 1 Brabrand SØ ØJ.

Kærsanger (*Acrocephalus palustris*)

Første 16/5 1 Utterslev Mose S og 16/5 1 Rørvig S. Største tal: 6/6 35 syngende Utterslev Mose S. Stadig stigende ynglebestand, således 17-19 par Utterslev Mose S, hvilket er rekord her.

Rørsanger (*Acrocephalus scirpaceus*)

Første 4/5 1 Utterslev Mose S og sidste 29/9 1 Utterslev Mose S.

Sivsanger (*Acrocephalus schoenobaenus*)

Til trods for, at arten var "rigsinventeringsart" i -74, er der kun indløbet ganske få meldinger om dens status. Da en grundigere beholdning må forventes, skal her blot nævnes, at arten stadig er almindelig i SJ, f.ex. 2-300 ynglepar ved Vidåen (som Rørsanger), samt at der især i Østdanmark kan spores fremgang i forhold til -73.

Gulbug (*Hippolais icterina*)

Første 10/5 1 Kongelunden, ellers ingen kommentarer.

Munk (*Sylvia atricapilla*)

Vinterobs. (dec.-feb.): dec.-73 -april 1 Århus ØJ, jan-marts 1 Viby ØJ, 24/2 1 han Kastrup S, 5/12 1 hun Hestehoved Fyr LF, 7/12 1 syngende Højbjerg ØJ, 10/12 1 han Refshammer NJ og 19/12 1 hun Thisted NJ. Første iøvrigt 11/4 1 sy. Gilleleje.

Havesanger (*Sylvia borin*)

Har som i 1973 været meget fåtallig i Rørvig-området, iøvrigt ingen kommentarer. Tidligste: 4/5 Kongelunden. Sidste (og meget sene) 9/11 1 Salgjerde NJ.

Høgesanger (*Sylvia nisoria*)

Fortsat minimal ynglebestand, formentlig små 15 par. 4 efterårs-
iagttagelser: 25/8 1 juv ringm. Gedser LF, 1/9 1 Kongelunden,
13/9 1 juv V.Hjermitslev NJ og 3/10 1 juv Solbjerg Kær NJ.

Tornsanger (*Sylvia communis*)

Første 21/4 1 Utterslev Mose. Sidste 14/10 1 Møns Klint M.

Gærdesanger (*Sylvia curruca*)

Første 24/4 1 Bjergby NJ. Ialt 48 på dagtræk ved Gilbjerg er
under normalen. Årets sidste 6/10 1 Utterslev Mose S.

Løvsanger (*Phylloscopus trochillus*)

Første 11/4 1 Gilleleje S. Flere end normalt på dagtræk ved
Gilbjerg, ialt 6700, heraf 4/5 3000 Gilbjerg. Årets sidste
12/10 1 Hanstholm NJ og 12/10 1 Kongelunden S.

Gransanger (*Phylloscopus collybita*)

Første 23/3 1 Gilleleje. Største træk 4/5 ca. 110 Gilleleje S.
Den sidste så sent som 30/11 1 Højris NJ.

Skovsanger (*Phylloscopus sibilatrix*)

Første 27/4 3 Kongelunden. Har svigtet i SJ, men er kommet
stærkt igen i Østdanmark (Rørvig og Kongelunden) efter bund-
året -73. Den sidste 11/9 1 Valbyparken S.

Fuglekonge (*Regulus regulus*)

Et kolossalt dagtræk 28/3-5/4, da 5200 trak ved Gilbjerg (ialt
5500 trk. her i foråret). De største tal var 28-29/3 1500/dag
Gilbjerg, 3/4 98 trk.+ 300 rst. Skagen og 4/4 300 rst. Skagen.
Et mindre ryk pr. maj med 2/5 95 og 8/5 100 begge Gilbjerg.

Rødtoppet Fuglekonge (*Regulus ignicapillus*)

I foråret (10/3-12/6) sås 33-35 ex. med følgende fordeling:

NJ	ØJ	SJ	F	S	M	B	Total
5	11-12	2	0	13	2-3	0	33-35

De største tal var 8/4-20/5 9-10 Hjelm, 9/4-20/5 4 Skagen og
22/4-9/5 3 Gilleleje S. Desuden 2 ex.+ 1 ynglepar Grib Skov S.
Dette var årets eneste melding om yngel, men kun 2 iagtt. fra
SJ tyder på, at arten vist må være overset her.
Fra efteråret er blot en iagtt. 3/11 1 Rørvig.

Grå Fluesnapper (*Muscicapa striata*)

Første 10/5 5 Kongelunden. Største tal 13/5 26 trk. Gilbjerg
og 31/5 70 rst. Skagen. Årets sidste 27/9 2 Hanstholm.

Broget Fluesnapper (*Ficedula hypoleuca*)

Første 10/4 1 Vejlbj ØJ er meget tidligt. Forårskulmination
med. maj 13/5 40 trk. Gilbjerg og 18/5 105 rst. Skagen.
Årets sidste 13/10 1 Gjorslev S.

Lille Fluesnapper (*Siphia parva*)

En forårstotal på 19 ex. og en efterårs- på 5-6 er pænt, når
man betænker, at Christiansø ikke er med i materialet.
Fra foråret: 12-29/5 4 Kongelunden, 14/5-prim. juni 3 Gille-
leje S, 19-21/5 3 B, 19/5-3/6 4 Hjelm og 24-31/5 5 Skagen.
Fra efteråret: 6/8 1 Lellinge S, 29-30/8 1 Hanstholm, 31/8
2-3 Korshage S og 15/10 1 Kongelunden. Det er besynderligt
med de ganske manglende iagttagelser fra september.

Jernspurv (*Prunella modularis*)

Største tal 2/4 1620 trk. Gilbjerg, ellers ingen kommentarer.

Engpiber (*Anthus pratensis*)

Forårskulmination pr. maj med største tal 3/5 5000 trk. Nivå, iøvrigt 4/5 3200 Skagen, 4/5 822 Rørvig og 13/5 2000 Gilbjerg. De største efterårstal var 27/9 2300 trk. Tranum Strand NJ og 27/9 4500 trk. Tømmerby Fjord NJ (imponerende for en indlands-lokalitet). Det største rasttal var 18/9 1200 Kogene SJ (samme dag skønnet 10-12 000 rst. i hele SJ). En del overvintrende, flest NJ og ved København S, f.ex. 8/12 65 Avedøre Holme S.

Storpiiber (*Anthus novaeseelandiae*)

17/9 1 Blåvand VJ, 29/9 1 Rørvig S og 15/10 1 Utterslev Mose S.

Markpiiber (*Anthus pratensis*)

Kun få meldinger. Fra foråret 10/4 1 Anholt (tidlig), 4/5 1 trk. Busemarke Mose M, 10/5 1 Præstø Fed S, 10/5 1 rst. Jydelejet M, 11/5 1 Saltholm S, 16/5 1 rst. Ålebæk Strand M, 18-19/5 1 rst. Jydelejet M, 19/5 2 Fornæs ØJ og 23/5 1 rst. Jydelejet M. Ynglebestanden stadig lille, men tilsyneladende stabil. Efteråret gav 5/10 1 Ellemandsbjerg ØJ og 26-27/10 1 Birkepøl SJ. Arten er iøvrigt ikke set på M siden sept.68, så 6 ex. er pænt.

Skovpiiber (*Anthus trivialis*)

Første 9/4 1 Gudhjem B. Største forårstrækkedag 3/5 25 000 Nivå S. Forårstotaler: 14 900 Gilbjerg S og 7840 Korshage S. Ynglebestanden gået tilbage i Kongelunden S. Fra efterårstrækket blot ult. aug.-med. sep. 1873 trk. Kongelunden S. Årets sidste var 17/10 1 Kongelunden S.

Rødstrubet Piber (*Anthus cervinus*)

4 forårsiagttagelser af ialt 7 fugle, heraf de 6 fra Skagen. 12/5 1 rst. Nyord M er den anden forårsobservation fra øen. Efterårstrækket strakte sig fra 31/8-26/10 med kulmination ult. sep. og var normalt i tid og antal. Ialt sås 36-37 ex., heraf de 16 i Kongelunden S. Eneste obs. fra Vestdanmark var 12/10 1 Hanstholm NJ.

Skærpiiber (*Anthus spinoletta*)

Forårstrækket faldt ult. feb.-ult. apr., flest på Skagen med ialt 50 trk., bedste dag 20/3 9 Skagen. 28/4-med.sep. er arten ikke set uden for ynglelokaliteterne (dog 18/8 1 Rørvig). 23 ynglepar på Nordre Rønner NJ i år. Efterårstrækket kulminerede ult.sep., f.eks. 21/9 20 rst. Ølsemagle S, hvorefter antallet dalede til pr.nov. Der er desuden set overvintrende stationære fugle over hele landet.

Gul Vipstjert (*Motacilla flava*)

Første 29/4 Korshage S. Største forårstræktal 17/5 300 Rørvig og 20/5 1500 trk. Gilbjerg. Forårstotaler: Rørvig 1320, Gilbjerg 3250 og Skagen 665, heraf 90 Nordlig Gul Vipstjert (M.f. thunbergi). Ved Gilbjerg ses langt overvejende Nordlige -, hvilket tyder på en østligere trækrute for denne race. Kun efterårstal fra Kongelunden, hvor arten viste sig i antal langt over middel, ialt 5207 ex., flest pr.sep. Årets sidste var 13/10 1 Kongelunden S.

Hvid Vipstjert (Motacilla alba)

Første og meget tidlige 1/3 i Blokhush NJ. Størstedelen af forårstrækket passerede landet 29/4-2/5, hvor følgende dags-cifre noteredes på trækstederne:

	Skagen	Rørvig	Gilbjerg
29/4	43	104	424
30/4	67	215	435
1/5	44	256	236
2/5	102	125	?
Forårstotal	605	1890	1760

Efterårstrækket kulminerede med sep. uden nævneværdige koncentrationer. Årets sidste og meget sene var 5/12 i Sdr. Saltum NJ.

Bjergvipstjert (Motacilla cinerea)

Uden for de kendte ynglelokaliteter er følgende 75-76 ex. set:

	NJ	ØJ	SJ	F	S	LF	M	B	Total
Forår.	9	5	0	0	15	0	0	0	29
Efterår.	0	0	0	0	38	0	2	0	40
Jan-feb, dec.	1	3	0	0	2-3	0	0	0	6-7

Total på forårstrækket 29 ex, 16/3-8/5, stiger støt år for år sandsynligvis som følge af artens øgede udbredelse som ynglefugl i Sverige - nu mod nord til Ammarnäs.

Ynglebestanden er fortsat stigende i SJ, hvor arten nu findes på næsten alle egnede lokaliteter. 6-8 par i Himmerland NJ.

Efterårstrækket (40 ex. 28/8-17/11) bemærkedes kun i landets østlige dele, hvor det til gengæld antog rekordagtige dimensioner. De største træktalet var 1/9-17/11 17 Kongelunden S og 19-29/9 7 Ishøj S.

Silkehal (Bombycilla garrulus)

Jan-maj sås kun få spredt over hele landet, flest i Københavnsområdet, der også kunne opvise den største flok 13/1 125 Valbyparken S. Yderst få på træklokaliteterne. Som sædvanligt enkelte maj-fugle, den sidste 17/5 i hørt Korshage S. I efteråret blev landet forsynet med en invasion, der i størrelse og fordeling var i fuld overensstemmelse med forekomsten i efteråret 1972 (sml. FO 15:1973 s.58).

De første sås 15/10 ved Skagen og Gilleleje. Herefter fordelte invasionen sig på landsdelene som følger:

NJ: Ialt 8304 med kulmination pri. og med. nov.

ØJ: "Mange" fugle, f.eks. nov-dec 700 Viby ØJ.

SJ: Kun svagt berørt af invasionen med ca. 340 ex. fordelt på 15 iagttagelser.

F: Ialt kun 40 ex. (udaterede!). Arten må være overset her.

S: Pæne tal fra hele området i nov-dec, men de sydlige dele var tydeligvis mindst berørt. Fra med.nov. var København som proppet med fugle, største flok 26/11 1760 Damhussøen S.

Største antal uden for Kbh. var dec. op til 800 Holbæk S.

M: Ingen større forekomster. Flokke på 40-60 ex. fra 26/10.

B: Bortset fra enkelte store flokke, f.eks. med.okt. 1400

Klemensker B, kun få iagttagelser. De første 16/10 Dueodde.

Stor Tornskade (*Lanius excubitor*)

Forår: Ialt set 219-300 ex. med følgende landsfordeling:

NJ	ØJ	SJ	F	S	LF	M	B	Total
43	27-44	9-11	6-7	105-153	2	8-20	14-15	219-300

NJ: Antallet af gengangere blandt de 38 ex. fra Skagen er helt ukendt (største dag 7 ex.).

S: Den store spredning på tallene skyldes Rørvig, der melder om 12-56 ex., hovedparten rst. Fra Gilbjerg er meldt 42 ex.

Den sidste forårsfugl i landet er 4/5 i Tisvildeleje S.

Udover 12/5 i Frøslev SJ er der intet nyt fra ynglepladserne.

Efterår: Ialt set 420-514 ex. med følgende landsfordeling:

NJ	ØJ	SJ	F	S	LF	M	B	Total
96	40-44	22-35	0!	128-187	11-13	17-33	106	420-514

Første efterårsfugl 10/9 i Nivå S.

S: 4-11 Korsbage S. 30 (hvoraf 16 trk.) Kongelunden og 4-23

Det Inddæmmede Areal S. Ialt 23 trk. i okt.

B: ca. 100 fugle i okt. og kun 5 overvintrende viser et stort gennemtræk i samme periode som på S.

Rødhovedet Tornskade (*Lanius senator*)

31/5 1 hun Christiansø B.

Rødrygget Tornskade (*Lanius collurio*)

De første kom pænt tidligt med 4/5 i Astrup NJ og 4/5 1 hun

Kongelunden S. Eneste større koncentration: 31/5 23 Skagen.

Efterårstrækket passerede NJ ult. jul.-pri. aug. (sidste 22/8)

og Øerne med. aug.-med. sep. Sidste 6/10 i Utterslev Møse S.

Stør (*Sturnus vulgaris*)

Flere overvintrende, flest jan. op til 600 Mors NJ.

Enorme antal på overnatningspladserne ult. mar., f.eks. 24/3

0,8-1,2 mill. syd for Tønder SJ.

Trækket kulminerede pri. apr.: 1/4 4960 Skagen, 1/4 2990 Gilbjerg og 2/4 4250 Korsbage S. Forårstotalerne var 47 500

Skagen (mod 120 000 i 1973), 38 000 Gilbjerg og 30 125 Korsbage S.

I jul-okt sås igen store tal ved overnatningspladserne: 70 000 i SJ og sep. 187 000 Søndervig NJ. I nov-dec dalende antal, men dog stadig en del i den milde vinter, f.eks. dec. 13 000 Søndervig NJ.

Kærnebider (*Coccothraustes coccothraustes*)

Småflokke på op til 25 ex. sås flere steder i mar-apr, største

flok 17/4 40 ex. Højris NJ. På træk sås i mar, apr og maj henholdsvis 16, 16 og 18 Gilbjerg og 14, 14 og 6 Korsbage S.

Ellers skal kun nævnes nov-dec flokke på 15-35 Grejsdalen ØJ.

Grønirisk (*Chloris chloris*)

Flest trk. ved Gilbjerg med ialt 3049, fordelt med mar. 2123, apr. 866 og maj 60. Korstage S fik 830 ex., Skagen næsten ingen. En usædvanlig sensommerkoncentration: 9/9 1500 Ishøj Strand.

Stillits (*Carduelis carduelis*)

Forårstrækket beskedent og normalt i tid og antal.

Fra næsten alle steder meldes om flere end normalt i efterårs-månederne, hvor mange store flokke sås, den største: 25/10 125 Suldrup Sø NJ. I okt. sås et enormt omvendt træk af arten på Skagen, hvor den ellers kun ses ganske fåtalligt (31 ex. på forårstrækket), således 12/10 166, 15/10 129, 16/10 55, 17/10 50 og 18/10 70.

Grønsisken (*Carduelis spinus*)

Pænt forårstræk ved Gilbjerg med ialt 33 100 trk., flest ult. mar.: 29/3 5850, 30/3 6540 og 31/3 8030. Allerede med.apr. sås her under 400/dag. Forårstotalen var 15 050 ved Korshage S (største dag 31/3 4500) og 3840 ved Skagen. Enkelte jun-jul iagttagelser ved Skagen, Rørvig og Kongelunden. Sidstnævnte sted påbegyndtes redebygning. Efterårstrækket normalt i tid og antal.

Tornirisk (*Carduelis cannabina*)

Forårstrækket passerede jævnt med flest fugle med.apr. Totalerne blev 1490 Skagen, 2500 Korshage S og 3190 Gilbjerg. Største antal var 10/4 240 Gilbjerg. En stor sommerkoncentration 10/8 1000 Ishøj Strand S. Fra efteråret foreligger der kun oplysninger fra Kongelunden, hvor arten optrådte hyppigere end normalt med ialt 3882 ex., hvoraf 2216 ex. ult.sep. Flere dec.-obs. fra NJ, F, S og M.

Bjergirisk (*Carduelis flavirostris*)

Vinter: Lidt talrigere end normalt. To flokke på over 100 ex.: 30/1 200 Brabrand SØ ØJ og 11/3 120 Kogene SJ. Forår: Trækket normalt med kulmination ult.mar.-pri.apr. Totalerne var 543 Skagen, 425 Korshage S og 876 Gilbjerg (fordelt med mar 388, apr 318 og maj 170). En del maj-iagttagelser, f.eks. 11/5 130 Gilbjerg. Efterår: I sep.-dec. optrådte Bjergirirken alle steder hyppigere end normalt. De første sås 15/9 ved Aggertange NJ som sædvanligt ca. 3 uger før de blev set på Øerne. ØJ: 17/10 100 Begtrup Røn og 30/11 125 Viby var de største tal. SJ: Hyppig i marskegnene, bl.a. 23/9 1000 Ballum Enge og 26/9 1500 "marsken". I den østlige del bl.a. 16/11 110 Kruså. S: De første var 1/10 3 Ølsemagle. De største tal: 9/11 405 Ølsemagle, 14/11 1500 Dybsø, 14/11 600 Svinø, 17/11 600 Enø og 29/11 250 Gisseløre. M: 2-300 i okt., hvilket falder lidt uden for de mange nov-obs.

Gråsisken (*Carduelis flammea*)

Fåtalig uden for yngleområdet. I okt. var der dog optræk til en mindre invasion ved Skagen, hvor der sås 12/10 300, 13/10 200, 14-17/10 300 og 18/10 500, men ingen andre lokaliteter meldte om antal af betydning. Næstflest sås ved Rørvig (8/10 29 og 28/10 ca.50), hvor arten også har ynglet. Som i 1973 har den formentlig også i år ynglet i Tisvilde Hegn S.

Hvidsisken (*Carduelis hornemanni*)

1/11 2 ex. ringmærket V. Hjermitzlev NJ.

Gulirisk (*Serinus serinus*)

Totalen blev 4 par + 15-18 fugle (6-9 hanner, 1 hun og 8 ube-stemte). Første 5/4, sidste og eneste efterårsrobs. 21/9.

NJ: Fra Skagen meldes om 13 + 15-16/5 1 han. 16/5 kom en hun til og parring iagttoges. Derefter to iagttagelser frem til 23/5 af enlige fugle. Ingen yngel. Fra NJ iøvrigt 18/5 1

Hanstholm og 20/5 1 Tved.

ØJ: 28/4 1 han Hjelm og 13/6 1 Jysk Væddeløbsbane, Århus.

SJ: 3/6 1 han Rømmø.

S: I Kongelundsområdet regnes der med 2 par (men tilsyneladende ingen yngel) og 2-5 hanner. Fra S iøvrigt 5/4 1 han Skelskør

Lystskov, 11/4 1 trk. Nivå, 19/4 2 trk. Nivå, 4/5 1 trk. Nivå,

12/5 1 trk. Gilbjerg og årets sidste 21/9 1 han Kongelunden.

LF: 1 ynglepar, tilsyneladende årets eneste.

Dompap (*Pyrrhula pyrrhula*)

Forårstrækket normalt med kulmination ult.mar.-pri.apr. Totalerne var Skagen 145, Korshage S 690 og Gilbjerg 1476 og største antal 2/4 301 Gilbjerg.

Ynglefremgang meldt fra det østlige SJ samt Rørvig S.

Fra efteråret skal nævnes et stort østgående træk ved Gilbjerg i efterårsferien: 15/10 1705, 16/10 770 og 17/10 1130.

Karmindompap (*Erythrura erythrura*)

Ialt er set 13-15 ex. i perioden 10/5-29/6. Det er mange, især når man betænker, at vi ingen oplysninger har fra Christiansø.

Dertil kommer en meget tidlig iagttagelse 14/4 1 han ad + 1

"brun" Ulfshale M, som vil blive forelagt SU. Det samme gælder en meget sen observation 12/10 1 NJ.

10/5 1 han Gjerrild ØJ, 14/5 1 han ad trak SØ Korshage S, 17/5

1 han juv trak SØ Korshage S, 22/5-1/6 1 han ad Døndalen B,

23/5 2 han juv Neksø Sydstrand B, 23/5 1 Hundsemyr B, 1/6 1

han juv Hjelm ØJ, 6/6 2 Hundsemyr B, 7/6 1 han juv Gudhjem B,

9/6 1 Hundsemyr, 9/6 1 han juv Kokkedalsskoven S, 17/6 1 Rød-

hus NJ og 29/6 1 Skagen.

Lille Korsnæb (*Loxia curvirostra*)

Yderst fåtallig helt til jun-jul, hvor der sås enkelte småflokke i de fleste landsdele. Antallet kulminerede okt-nov med op til 150 Tisvilde Hegn S.

Stor Korsnæb (*Loxia pytyopsittacus*)

Ialt 13 fugle: 9/5 2 trk. Gjerrild Fyr ØJ, 8/10 2 Rørvig S,

16/10 4 Skagen, 28/10 1 Rørvig, 3/11 2 trk. Ishøj S og 1/12

2 Madum SØ NJ.

Hvidvinget Korsnæb (*Loxia leucoptera*)

To iagttagelser: 3/11 1 Tisvilde Hegn S og 30/11 2 Ganløse Ore S, falder i tråd med en mindre invasion af arten i Skåne.

Bogfinke (*Fringilla coelebs*)

Forårstrækket forløb normalt i tid og antal. Flest ved Gilbjerg med ca. 1,1 mill. og de største dage 28/3 164 000, 29/3 135 000, 2/4 104 000 og 3/4 107 000. Ved Skagen trak ialt 100-150 000. Efterårstrækket kulminerede ult.sep. med 76 240 i Kongelunden.

Kvækerfinke (*Fringila montifringila*)

En dags kæmpetræk overskygger alt andet: 3/5 340 000 trk. WSW
Gilbjerg. Tilsvarende tal blev ikke registreret ved Korshage S,
hvor største dag var 7/4 25 000. Forårets sidste 2/6 1 Skagen.
Et ynglefund fra B.
Efterårstrækket normalt med flest fugle på S. Største tal var
aftentræk i dec. af 10 000 ex. i Vallerød S og ved Vejle ØJ.

Bomlærke (*Emberiza calandra*)

Største vinterforekomst 24/2 300 Kogene SJ. Trækket minimalt.

Gulspurv (*Emberiza citrinella*)

Forårstotaler: 750 Korshage og 627 Gilbjerg. Kulmination ult.mar.
Største efterårstal: 26/10 300 trk. Ishøj S.

Brunhovedet Værbling (*Emberiza bruniceps*)

22/7 1 han Viborg ØJ. Sandsynligvis en undsluppen fangenskabsfugl.

Hortulan (*Emberiza hortulana*)

Forår: Ialt 196-213 fugle med følgende fordeling:

NJ	ØJ	SJ	F	S	M	LF	B	Total
15	39-44	0	1	114-122	17-21	1	9	196-213

NJ: Alle fuglene fra Skagen 13-22/5, heraf kun 1 trk.(16/5).

ØJ: 13-28/5 30-35 Hjelm og maj 8 Djursland.

S: Totaler fra perioden 2/5-2/6: 38(13/5:14 trk.,14/5:15 trk.)
Gilbjerg, 28-32 Rørvig. 21(10/5) Nivå, 13-14 Saltholm og 7-10
Kongelunden.

B: Bl.a. en utroligt tidlig fugl 15/4 1 Hammeren.

Efterår: Kun 8 fugle iagttaget, alle på S. De sidste lidt sene
var 29/9 2 Kongelunden og 30/9 1 ølseagle.

Dværgværbling (*Emberiza pusila*)

22/5 1 han ringmærket Hjelm er godkendt af SU og skulle være
den 4. rekord fra landet.

Rørspurv (*Emberiza schoeniclus*)

Få overvintrende i hele landet, flest 22/1 12 Rørvig.

Forår: Flest ult.mar. Ved Gilbjerg var månedsfordelingen af
trækkende fugle: mar 550, apr 299 og maj 374.

Efterårstrækket kulminerede ult.sep.-med.okt. som normalt.

Laplandsværbling (*Calcarius lapponicus*)

Vinter: 3 iagttagelser (1 i NJ og 2 på S) af ialt 3-4 ex.
Forår: Trækket faldt på S 27/3-17/4 (5-6 ex.) og vest for

Storebælt 1/4-11/5 (59 ex.) med kulmination ult.apr. Ved
Skagen sås ialt 43 ex. (største dag 23/4 5 ex.), medens
der 11-25/4 var 8 ex. på Hjelm.

Efterår: Kun 10-12 fugle: 13-15/10 2 Hanstholm, 19/9-2/11
7-9 ex. S og 21/9 1 M (blot 2.iagttagelse fra den ø!).

En enkelt overvintrende fugl: 15/12 1 Ulvedyb NJ.

Snespurv (*Plectrophenax nivalis*)

Jan-apr: Kun få fugle. Tilbagetrukket skete tidligt, med-ult mar. Bedste træklokalitet var Skagen med ialt 1121 ex. Også forårets sidste fugl kom herfra: 18/4 1 Skagen.

sep-dec: Første 19/9 2 Ishøj S. Trækket normalt i tid og antal. Mange overvintrende i Jylland, flest 30/12 1500 Gjørl NJ. Færre på S, flest 24/12 150 Ølsemagle S. Fra B meldes om 560 i flok ved Klemensker (indlandslokalitet!), hvornår vides dog ikke.

Gråspurv (*Passer domesticus*): Ingen kommentarer.

Skovspurv (*Passer montanus*): Ingen kommentarer.

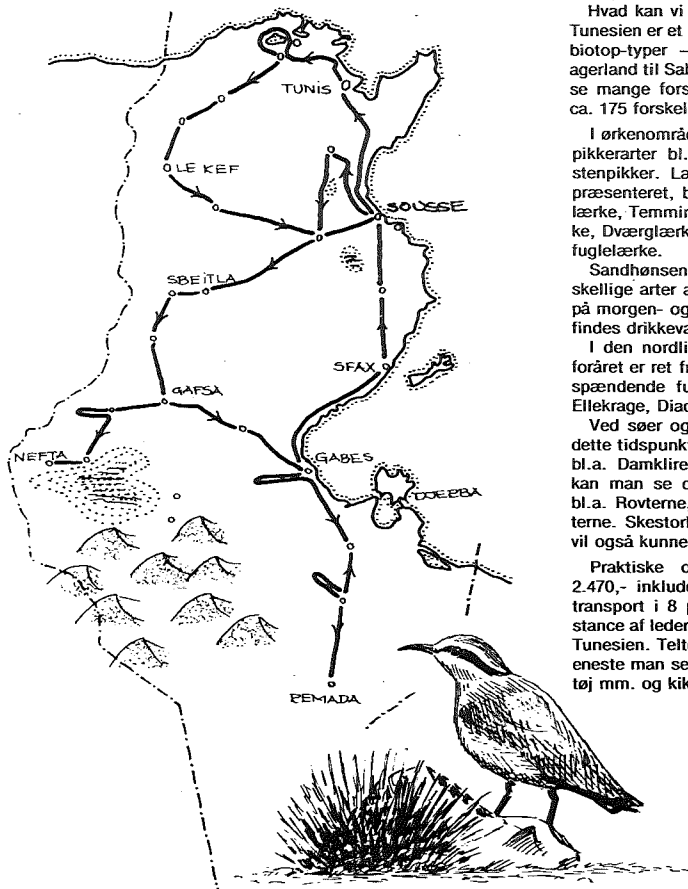
	Skag.	Moes.	Rørvig		Gilb.	Nivå	Utterslv.		Kongelu.	
	F	F	F	E	F	F	F	E	F	E
Ørn sp.			1							
Kongeørn	3									
Musvåge	5450	1750	4800	760	1429	1500	1395	844	?	2153
Ldb. Musvåge	1220	7	231	5	316	22	17	4	19	43
Hvepsevåge	175	?	167	74	302	775	228	708	95	515
Kørhøg sp.	14								1	
Rørhøg	45	1	11	3	11	4	7	3	4	12
Blå Kørhøg	295		85	6	50	7	5	15	15	23
Hedehøg	5		1		2				1	
Duehøg	25	1	7	2	10	1		2	1	3
Spurvehøg	3815	100	1110	?	1328	?	135	108	?	296
Fiskeørn	241	5	43	4	44	55	26	7	16	14
Falk sp.	10			1						
Dværgfalk	218	?	25		64	7	4	14		29
Tårnfalk	345	15	105	?	119	?	10	3		21

Tabel 2. Totalantal af trækkende rovfugle i 1974 ved følgende træklokaliteter: Skagen NJ, Moesgård ØJ, Rørvig S, Gilleleje S, Nivå S, Utterslev Mose S, og Kongelunden S. F = Forår, E = Efterår. Se også tabel 1 side 21.

med ASIO på ØRKENTUR TIL NORD-AFRIKA

30/4-14/5 1976

Der afholdes en 14 dages fugletur til Tunesien med afgang 30. april fra Kastrup Lufthavn til Sousse i Tunesien. Hjemkomst til Kastrup 14. maj.

Hvis du har lyst til at deltage i turen, så skriv eller ring til en af nedenstående adresser efter nærmere oplysninger. Men gør det nu, da der er begrænset deltagerantal. Foreløbig tilmelding senest den 20. januar, og bindende tilmelding ved indbetaling af depositum kr. 250,- senest 5. februar. Depositum indbetales til ASIO, giro 22 73 83, postbox 486, 8100 Århus C.

Under opholdet bor vi på hotel i Sousse, dog vil vi den første uge foretage en længere tur i den sydlige del af landet. Her vil vi overnatte i medbragte telte. Anden uge bliver der endags ekskursioner fra hotellet i Sousse. Transporten under opholdet foregår i 8 personers minibusser.

Hvad kan vi så vente at få at se på turen: Tunesien er et land med meget vidt forskellige biotop-typer — det varierer lige fra frodigt agerland til Saharas sandørken — og man kan se mange forskellige fuglearter. På 14 dage ca. 175 forskellige.

I ørkenområderne kan vi regne med 6 stenpikkerarter bl.a. Ørkenstenpikker og Sørgestenpikker. Lærkerne vil også være rigt repræsenteret, bl.a. med Lille- og Stor Ørkenlærke, Temminck's Bjerglærke, Korttået Lærke, Dværglærke og den meget specielle Hærfuglelærke.

Sandhønsene, som der kan træffes 4 forskellige arter af i Tunesien, er fugle vi vil se på morgen- og aftenræk til de få steder, der findes drikkevand i ørkenen.

I den nordlige del af landet, hvor der om foråret er ret frodigt, vil vi også møde mange spændende fugle, f.eks. Blæder, Hærfugl, Elekrage, Diademrødstjert og Trænattegal.

Ved søer og saliner nær kysten vil der på dette tidspunkt (maj md.) være mange vadere bl.a. Damklire og Terekklire. Samme steder kan man se op til 10 forskellige ternearter bl.a. Rovterne, Bengalsk Terne og Dougallsterne. Skestørke, Stytteløbere og Flamingoer vil også kunne ses i store antal.

Praktiske oplysninger: Turens pris kr. 2.470,- inkluderer flyrejse, ophold på hotel, transport i 8 personers minibusser og assistance af ledere, som alle tidligere har besøgt Tunesien. Teltene medbringer vi også, så det eneste man selv skal medbringe er lidt skiftetøj mm. og kikkert.

Ledere:

Jørn Vestergaard-Jensen, Holtevej 13, 8000 Århus C, tlf. (06) 14 43 92 (efter 16)

Peter Thomsen, Kaj Munksvej 42, 8260 Viby J, tlf. (06) 14 53 70 (efter 16.30)

Peder Jacobsen, Ivar Huitfeldtsvej 66, 8200 Århus N.